

A BIRÁNI BEE. ES PERESI HIVATAL	
Érke: 1938 nov. 16.	
Iktatószám:	Melléklet:
558.	—

**A NAGYBÁNYAI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE**

1938. AUGUSZTUS HÓ 30-ÁN

NAGYBÁNYÁN

TARTOTT

**KÖZGYÜLÉSÉNEK
ÉS**

BIRÓSÁGI ÜLÉSEINEK

(1938. MÁRC. 31, AUG. 30. ÉS SZEPT. 30.)

JEGYZŐKÖNYVE

SZÁZNEGYEDIK DARAB

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA
1 9 3 8.

KÁLVIN, SZATMÁR.

**A NAGYBÁNYAI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE**

1938. AUGUSZTUS HÓ 30-ÁN

NAGYBÁNYÁN

TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSEINEK

(1938. MÁRC. 31, AUG. 30. ÉS SZEPT. 30.)

JEGYZŐKÖNYVE

SZÁZNEGYEDIK DARAB

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

1 9 3 8.

KÁLVIN, SZATMÁR.

A nagybányai református egyházmegye 1938 augusztus hó 30-ikán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak, mint alkotó tagok: Boros Jenő esperes és dr. Böszörményi Emil gondnok elnöklete alatt:

Gy. Kovács József, Gacsályi Zsigmond, Kürthy Károly, Papp József és Sárközi Lajos lelkészi-, dr. Helmeczy József, dr. Jakó Endre, Nagy Béla, Ajtai Nagy Gábor, Simó Lajos és Tabajdi György világi tanácsbírák.

Visky Ferenc lelkészi-, dr. Mártha József világi főjegyzők.

Gulya Géza lelkészi, — Tereh Géza világi jegyzők.

Az egyházak képviselőitében: Adorján: dr. Koronka Pál lelkész, Daróczy Albert vil. képvis. Amac: Siető Pál l., Bócsi Bálint v. k. Apa: Gulya Géza l., Varga Gábor v. k. Aranyosmeggyes: Balla Zoltán l., Boros Zoltán v. k. Atya: — — — Avasujváros: Pajzos Bertalan v. k. Batiz Büte Károly v. k. Csengerbagos: — — — Dabóc: Kósa Rezső l., Szilágyi József v. k., Egri: Visky Ferenc l., Papellás János v. k., Felsőbánya: Spáczay Árpád l. Szigyártó Lajos v. k. Halmi: Kürthy Károly l. id. Kótai Ferenc v. k. Hirip: Ármós Zsigmond l., Puskás Pál v. k. Hosszumező: Gavallér Lajos l., Fekete István v. k. Józsefháza: Fekete Antal l., Tóth Albert v. k. Kakszentmárton: — — — Kisbábony: — — — Kiskolcs: Gacsályi Zsigmond l., Czikai András v. k. Kispéleske: Pajzos Bálint l., Tar Géza v. k. Kőszegremete: Kovács Károly l., Sike Lajos v. k. Lázári: Tóth Jenő l., Kanizsai Jenő v. k. Máramaros-sziget: Papp József l., Nagy Béla v. k. Mikola: — — — Misztótfalu: Márton Ferenc l., Tóth Sándor v. k. Nagybánya: Oláh Sándor l., Kovács Gyula v. k. Nagybecskő: Takács Lajos l. Nagykolcs: Gyöngyössy Bálint l., Oláh József v. k. Nagytarna: Dénes László l., Szoboszlai Lajos v. k. Ombod: Gy. Kovács József l., Balogh István v. k. Óvári: — — — Patóháza: Barkász Imre l. Büte Ferenc v. k. Pettyén: — — — Pusztadaróc: — — — Sándorhomok: Csüri Miklós l., Tar Antal v. k. Sárköz—Sárközujlak: Weghofer Sándor l., Samu Endre v. k. Szamosdara: Ko-

vács Gyula I., Katócz György v. k. Szamosdob: Bara József I., Pataki Mihály v. k. Szamoskóród: Kürthy Dezső I., Sebestyén Lajos v. k. Szamoskrassó: Várady József I., Sélyi Imre v. k. Szatmár; Boros Jenő, Kiss Bertalan I., Dr. Hadady Lajos, Tankóczy Gyula v. k. Szatmárudvari: Makai György I., Papp Árpád v. k. Szatmár-Németi: Sárközi Lajos I., Gulya István v. k. Szatmár-hegy: — — — Szinérváralja: Szabó Endre I., Mándy Zoltán v. k. Szárazberek: Joó Kálmán I. Sarkadi Antal v. k. Vámfalu: Kolos Vince I., Mali András v. k. Tamárváralja: Lengyel László I., Egyed József v. k. Turterebes: Szép Kálmán I., Vári Elek v. k. Vetés: Németh Elemér v. k.

Karikás Sándor, Molnár Ambrus, Szőke József, Tóth Zoltán
Török Bernát tanítóképviselek.

1. szám. XC. zsoltár 1. versének eléneklése után esperes úr
az itt olvasható imát mondotta:

Teremtő Isten, gondviselő Atyánk, ki egyetlen egy „legyen” szavaddal hívtad létre e nagy világot és hűségesen gondot is viselsz ennek mindenik porszemére, — a te alkotó hatalmat és védő gondviselésedet tapasztalva, hálával nyitjuk meg szánkat a te magasztalásodra most, mikor azért gyülekeztünk össze, hogy foglalkozzunk a te anyaszentegyházad dolgaival. A te lelked munkája nyomán alakult meg az anyaszentegyház is az első pünköst csodás ünnepén, amikor kettős tüzes nyelvek alakjában szállott ez a lélek az apostolokra és azóta munkálkodik ez mindazokban, akik az anyaszentegyházon keresztül akarják megépíteni a szívekben a te országot.

Minket is te hívtál el az anyaszentegyháznak és országnak munkásaiul, mikor reánk biztad a te drága ígéd hirdetését, melyről fiad azt mondá egykoron, hogy „az ég és föld elmulnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem mulnak.” (Máté XXIV. 35.) És ugyancsak te küldöttél el arra is, hogy legyünk munkásai a szeretetnek, amely egyedül teheti széppé és boldoggá az életet.

Elismerjük és megvalljuk Uram, hogy a mi munkánk nem volt mindig hűséges és eredményes. Elismerjük, hogy sokszor meddő ez és sikertelen, különösen napjainkban, mikor mindenfelé a háboruszkodás tüze lángol, mikor a szeretet szelid szavát léptenyomon túl harsogja, sőt elnémítja a gyűlölködés lármája.

De azért mi nem hagyunk fel a munkával, a küzdelemmel, nem pedig azért, mert rendíthetetlenül hisszük azt, hogy ha az

egész világ ellentünk fordul is, akkor is megvalósul egykor a te országod, melynek eljöveteleért mindennap buzgón imádkozunk. Óh ne engedd Uram, hogy a mi hitünk megszégyenüljön. Ne engedd, hogy erőnk megtántorodjon, sőt minél nehezebb próbák szakadnak reánk, legyünk mi annál kitartóbbak a munkában, legyünk annál elszántabbak a küzdelemben.

E végre add nekünk, a te szolgáidnak, a próféták és apostolok, a hitvallók és gályarabok hitét, bátorságát, türelmét és szeretetét, hogy lehessünk mi valóban ne a „meghátrálás emberei“, hanem a „hitői“ és megtapasztaljuk boldogan Fiad szavainak igazságát: „minden lehetséges a hívőnek.“ (Márk IX, 23)

Hogy pedig a mi munkánk nyomán áldás fakadjon, tedd fogékonnyá a mi népünket a te ígéd befogadására, követésére és add, hogy legalább most, mikor a megpróbáltatás keresztjét hordozza, vegye eszébe és lássa meg, ami javára való, hogy a te ígéd követése által legyen megmaradása, élete.

Légy velünk tanácskozásunk ideje alatt. Áraszd reánk a te szent lelkednek megvilágosító és bölccsé tevő erejét, hogy annak vezérlése mellett építsük az anyaszentegyházat és ennek intézményeit, az iskolákat és növeljük a te nagy neved dicsőségét. Óh hallgasd meg a mi hitből fakadt könyörgésünket és áldj meg minket a te szent fiad, a Jézus nevében kérünk! Ámen.

Az ima után egyházmegyei gondnok úr a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Nagytisztelű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

„Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás,

A szentek Urának legyen örök magasztalás...”

(245. Dics. 10. v.)

legyenek ajkainkon az első szavak, sziveinkben a mindent átfogó érzés, a mikor két évtized után először ismét itt gyűl össze református egyházmegyéink közgyűlése ebben a közel egy évezred viharait, szenvedéseit boldogságát és örömeit átélt városban, ezek között az Isten megáldotta szikla-hegyek között, ezeknél az erényben és szeretetben gazdag sziveknél, ahol az Isten imáadására a legszebb harangszó: a szívek dobogása hív össze a legszebb templomba, amit maga az örök Isten épített a saját dicsőségére

és dicsőítésére, ebbe az utánozhatatlanul gyönyörű hegyek alkotta földi paradicsomba.

Itt tartott utolsó közgyűlésünktől a mai közgyűlésünket egy világ választja el. És soha inkább nem érezhetjük a változandóságot, a mulandóságot, a lét halandóságát, az emberi gyarlóságot, mint ebben a pillanatban, amikor az Emlékezés fényénél látnunk, éreznünk kell, hogy körülöttünk minden de minden megváltozott. A hit átlényegült, sőt nagyrészt kihamvadt, lelkünk világában elhomályosult a Mindenható Isten képe, a szeretet áldását a gyűlölet átka váltotta fel, törpe generáció lépett, régi kipróbált nagyjaink helyébe, miként nagy elődeim megüresedett székét én a multak által itt felejtett méltatlan emberparány, foglalom el. Mások az emberiség törekvései, ideáljai, világnézetek születnek és a szertemáladozó régi világ haladása közepet'e egy új Világ kialakulásának égető lázát éljük és szenvedjük a földön. Új eszmék áramlatai csapnak össze küzdenek egymással, szűnni nem akaró háboruk pusztítják a békét sóvárgó Emberiséget.

Ebben az évtizedek óta tartó szörnyű Világrendezésben ; amelyben a hit és béke nem tud kiegyensúlyozódni, épügy, miként eddig mindig a Világ állandó és örök változásai és mulandóságai közepette, csak *egyetlen egy* maradt állandó megingathatatlan, változás nélküli : az egy *örök élő Isten*, az örök Változatlan, a mi édes menyeyi jó atyánk, akit ha vakságunk miatt másból nem is vagyunk képesek, de reánk emberekre állandóan árasztott áldásából, kegyelméből, feltétlenül éreznünk kell, habár véges létünkkel felfogni nem tudhatunk, épügy miként — egy halvány hasonlattal élve — nem tudjuk felfogni azt a folyamatot hogyan, milyen teremtmény módon és miként termelik ki állandóan ezek a körülöttünk égbe meredező sziklaóriások méhőkben azt a legnemesebb fémet az aranyat, amelyet sok sok századok óta állandóan bányásznak a szorgos és sóvár kezek, de amely soha el nem fogy, sőt a szikla méhe állandóan újból kitermel.

A változás nélküli örök Isten az egyetlen vigasz, az egyetlen remény, az egyetlen biztosság, az egyetlen talpazat és út, amely kivezet a saját magunk ásta fenekellen szakadékból, amelybe belezuhanat és vergődik az embeiség. Vezetőink ezen az úton azok a kevesek, akikből még nem halt ki teljesen az Isten tudata és akikben még pislog a hit égi fénye, amely bizonyosságot ad nekünk, hogy az emberi erő és akarat nem a gyűlölet szolgálatára, hanem

a szeretetére van teremtve, a Szeretetére, aki kétezer év előtt megváltotta a Világot és megfogja váltani most is.

Az élő Hit ad erőt és akaratot arra, hogy egymás letiprása, elgáncsolása lebunkozása helyett, az örök szeretet örök parancsa szerint egymást megérthessük, támogassuk, megsegítsük és felemeljük. Erre az élő hitre van szükség, mely a ma forrongó és születésében vajdó új Világot az igazi helyes irányba, a változásnélküli, örök Istenhez, az igazi boldogság Teremtőjéhez vezeti vissza. Élő hitet az emberiségnek, ez a feladata az Egyháznak, ez a feladata elsősorban az Egyház elhívott szolgálóinak, papjainak, tanító-mestereinek és nekünk egyházunk világi vezetőinek. Nem dísz ez a mi tisztségünk, hanem súlyos és felelősségteljes, de fenséges szolgálat. Első sorban erősítsük meg önmagunk Hitét, hogy legyen az élő, ható és küzdő, hogy példaadásunkkal rázzuk fel, rázzuk élővé a kialvadt, vagy szunnyadó Hitet embertestvéreinkben, mert

„Aki Hitét megtartja,
megtartja azt a Hit!”

Ezzel a jelmondatommal foglaltam el egy évtized előtt gondnoki széket, ezzel nyitom meg annyi sok év után első nagybányai közgyűlésünket.

És végezem, amivel megnyitót kezdtem.

„Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás,
A szentek Urának legyen örök magasztalás..“

2. szám. A megjelent alkotó tagokat elnökség megbízásából Gyöngyössy Bálint lelkész vette számba, akinek feljegyzése alapján jegyző jelenti, hogy közgyűlésünkön nem jelentek meg: Sáfár Imre, Széll György, Mogyorós Sándor, Öry Zoltán, Tóth Gábor, Magoss Ferenc, Fehér Bertalan, Bogdán Lajos, Selyebi Géza, Magoss Árpád lelkészek. Nem küldött képviselőt az atyai, csengerbagosi, kakszentmártoni, kishábonyi, mikolai, nagybocskói, óvári, pettyéni, pusztadaróci, szatmárhegyi presbyterium, de az esperes úr előtt távolmaradásukat igazolták: Széll György, Öry Zoltán, Bogdán Lajos, Tóth Gábor, Fehér Bertalan, Selyebi Géza és Magoss Árpád és a kishábonyi, óvári, pettyéni és szatmárhegyi világi képviselők.

Közgyűlésünk jelenlevőket alkotó tagoknak elismeri. Az igazolt távolmaradásokat tudomásul veszi.

Sáfár Imre, Mogyorós Sándor, Magoss Ferenc lelkészeket és az atyai, csengerbagosi, kakszentmártoni, nagybocskói, pusztadaróci presbyteriumokat felhívja, hogy távol maradásukat, illetve képviselő nem küldését igazolják 30 napon belül elfogadhatóan az esperes úr előtt, különben 100—100 Lei bírságot kötelesek fizetni a népiskolai segélyalap javára.

3. szám. Az alkotó tagok között szétszított kinyomtatott tárgysorozatot 1) a halmii egyház betéltjének az egyház szanálására való kölcsön vételére, 2) a halmii egyház kölcsöne jóváhagyására, 3) a hiripi tanítói fizetésre vonatkozó tárgyak hozzávételével

Közyűlésünk a tárgyalás sorrendjéről elfogadja.

4. szám. A jegyzőkönyv hitelesítésére

elnökségen és jegyzőkön kívül közgyűlés Sárközi Lajost és dr. Harcsár Gézát küldi ki. A hitelesítés helye: az esperesi hivatal, ideje: szeptember 13 án d. e. 10 óra.

5. Az egyházmegye múlt évi állapotáról összeállított esperesi jelentést

Közyűlésünk felolvasottnak tekintvén, tudomásul veszi s arra a következő határozatokat hozza:

1. Utasítja a tamásváraljai lelkészt, hogy hetenként legalább 3 reggel hétköznapi istentiszteletet tartson és az atyai lelkészt, hogy a hétköznapi istentiszteletet bibliaolvasással végezze.

2. Aggodalommal látja, hogy a templomlátogatók száma az előző évihez képest visszaesést mutat, bár más oldalról megnyugtató és örömdetes adat az Urvacsorával élők számának növekedése úgy az anya, mint a leányegyházakban.

3. A jelentés 27. pontját a szigeti és hosszumezei lelkészek felszólalása után azzal egészíti ki, hogy a m.-szigeti Nőszövetség az iskolára 10 000 Leit, a nagyváradi Árvaházra 3000 Leit adott és a hosszumezei egyház ugyanezen célra 2840 Leit. A nemesszívű adományokért közgyűlésünk hálás köszönetet szavaz.

4. Felhívja a presbiteriumok tagjait, hogy szertetteljes, békés indalattal bár, de őrállói tiszták lelkiismeretes betöltésével törekedjenek az uralkodó bűnök

megszüntetésére és a hitelveinkkel ellenkező szokások kiirtására.

5. Tekintettel arra, hogy a f. évtől kezdődően miniszteri és ker. rendelet szerint ápr. 1-től a következő év március végéig terjed egy számadási év, — elkötelezi a presbiteriumokat, hogy a költségvetéseket és számadásokat legkésőbb július hó 1 ig terjesszék be az esperesi hivatalba. Esperest pedig felhatalmazza, hogy az ezt elmulasztó presbiteriumokkal szemben — kellő igazolás hiányában — a népisk. alap javára az esetek ismélődése szerint 100—500 Leig terjedhető rendbírsgot alkalmazzon.

6. Nem szűnik meg ezuttal is szerelettel kérni és figyelmeztetni a presbiteriumokat, hogy a hátralékos belhivatalnoki fizetések, továbbá az egyházmegyei és ker. hátralékok behajtását tartsák elsőrangú köteleességüknek. Ahol nagyobb hátralékok vannak, esetleg több évre beosztva igyekezzenek azok rendezésére.

7. Amikor az iskolai tanítás eredményét általában megnyugvással veszi tudomásul, egyszersmind figyelmezteti a jőzsefházai tanítót, hogy amennyiben jővőre az „alig elégséges“ osztályzatnál jobb tanítási eredményt nem fog felmutatni, a fegyelmi eljárást ellene elrendeli. Az egyházlátogató küldötségeket utasítja, hogy a tanítás eredményét a látogatási jegyzőkönyvekbe okvetlenül bejegyezzék; a lelkészek pedig ugy az áll. elemi, mint az iparos tanonciskolákban a vallásoktatást lelkiismeretesen végezzék; a presbiteriumok az iskolák felszerelésére mindenütt nagy gondot fordítsanak és igyekezzenek minden lehető módon odahatni, hogy a szülők gyermekeiket a mi református iskoláinkba járassák.

8. Felkéri közgyűlésünk Főliszteletű Püspök Urat, hogy a belmissziói alakulatok összejöveteleinek, a presbiteri gyűlések tartása és a konfirmációi oktatás engedélyezése érdekében méltóztassék illetékes helyen közbejárni, az egyszersmindenkorra szóló engedélyt kieszközölni és minden lelkésznek rendelkezésére bocsátani.

9. Utasítja kisbábonyi lelkészt, hogy a választási

közgyűléseken kívül semmiféle közgyűlést ne hívjon össze, mert ez alól egyházmegyénk minden egyháza fel van mentve.

10. Szigoran kötelezi a gondnokokat és presbitereket, hogy az egyházlátogatás alkalmával tartott presbiteri gyűlésen jelen legyenek. Az elmaradottak a következő presbiteri gyűlésen elfogadható igazolással éljenek; ellenkező esetben 100—100 Lei bírságot fizetnek az egyházfenntartási alap javára. E rendelkezés végrehajtását a következő évi egyházlátogatóság ellenőrizze. — Esperest felkéri, hogy az egyházlátogatást lehetőleg május hó második felében végezze és végeztesse.

11. Utasítja ismételtén úgy a lelkészeket, mint az egyházlátogató küldöttséget, hogy a látogatási jegyzőkönyvek pontos kitöltésére — múlt évi 5. sz. határozatunk f. pontjának szem előtt tartásával — nagy súlyt helyezzenek és mindes egyházzal hű képet adjanak.

12. Végül elrendeli, hogy e határozatnak a presbiteriumokat érintő pontjai, a jegyzőkönyv nyomtatásában megjelenése után, minden presbiteriumban olvassanak fel.

6. szám. Olvastuk esperesnek az időszaki változásokról és fontosabb ügyek intézéséről szóló következő jelentését:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Egyházmegyénkben a legutóbbi közgyűlésünk óta történt személyi változásokról és elnökileg elintézett fontosabb ügyekről az alábbiakban van szerencsém jelentésemet megtenni:

1. A lelkészi-kar tagjai közül hosszas gyengélkedés után 1937 dec. 27-én elhunyt D á v i d S á n d o r batizi lelkész, életének 71-ik és lekipásztori szolgálatának 45-ik évében, ereje fogytáig viselvén a Krisztus gyönyörűséges igáját, miután káplán hiány miatt a Püspök ur nem tudott mellé segédlelkészt küldeni. 1938. évi február hó 25-én pedig néhány havi betegeskedés után elhunyt J u h á s z P é t e r szatmárvári lelkész 64 éves korában. Ő az Impérium változásig, mint a m szigeti főgimnázium igazgatótanára fejtett ki értékes szolgálatot a református nevelésügy terén. Ugyancsak meghalt S z i k y Á d á m nyugalmazott sárközi lel-

kész f. évi június hó 20-án, nyugalombavonulásának 8-ik évében. Nyugalombavonult 1938 január 1-től kezdődő hatállyal Szarka Károly vetési lelkész és 1938 július 1-től kezdődő hatállyal Selyebi Géza pusztadaróczi lelkész. A megüresedett egyházakba felügyelő lelkészekül kirendeltem: Batizra Visky Ferencz egrii lelkészt, Udvariba Gy. Kovács József ombodi lelkészt, Vetésbe Fehér Bertalan óvárii lelkészt, majd ennek június hó 14 én történt lemondása után Gy. Kovács József ombodi lelkészt és Pusztadarócra Selyebi Gézát. A megüresedett lelkészi állások közül eddig csak a sz-udvari lelkészi állás töltetett be, amelyre a gyülekezet tagjai egyhangulag Makay Györgyöt, a nagyvárad i paros Tanoncz Ottl hon felügyelő lelkészét hívták meg s akit június 12 én Főlt szteletű Sulyok István püspök ur iktatott be fényes ünnepek keretében hivatalába. A batizi és vetési lelkészi állások betöltése azért késik, mert egyik presbytérium sem volt hajlandó az érvényben levő díjlevelet kiállítani, hanem mindenik díjlevél csonkítást akar eszközölni. Mind két díjlevél úgy szerepel mai közgyűlésünk tárgysorozatán, melyekre vonatkozólag a közgyűlés tagjai bizonyára megtalálják az elintézés helyes módját. Amíg ezek a díjlevél csonkítási kísérletek méltán lehangoznak, addig jóleső érzéssel és örömmel jeleníthelem, hogy a pusztadaróczi egyház presbytériuma több áldozatkész református hívünk támogatásával olyan módon állapította meg a daróczi lelkészi állás új díjlevelét, amely méltán szolgálhat követendő például más gyülekezeteknek is. Itt a legteljesebb elismeréssel kell, hogy megemlítem az Ember Gézáné—Nagy Adél urnő és a Kanizsay Jenő lázári földbirtokos 30—30 ezer, Nagy Béla lázári földbirtokos 5000 és Madarassy Arpád pátyodi földbirtokos 3500 Leus adományát, mely összegeket lelkészi földjavadalom vásárlására adtak a pusztadaróczi református egyháznak. Ugy gondolom, hogy az egyházmegyei közgyűlés tagjainak helyeslésevel találkozok, ha ezeknek a nemesszívű adományozóknak e helyen is tolmácsolom leghálásabb köszönetünket.

2. A segédlelkészi karban a szabadságolt Kádár Miklós nagybányai s. lelkész helyére Fábián Györgyöt nevezte ki a Püspök ur 1937 okt. 1-től kezdődő hatállyal Nagybányára, míg a szintén gyógykezelésre távozott Eszenyei Béla helyett 1938 július 10-től Sarkady Zoltánt rendelte Avasujvárosba.

3. A tanítói karban, mint helyettes tanítónőket megerősítettem az 1937—38 iskolai évre Kürthy Erzsébet m-szigeti, Puskás Ilona

atyai, Mészáros Anna szatmári, Szász Juliánna egrii és Rajz Erzsébet hiripi tanítónőket. Ugyancsak helyettesként kirendeltem és megerősítettem 1937 nov. 1-től kezdődő hatállyal Osváth Margit darai tanítónőt és 1937 okt. 1-től kezdődő hatállyal Meleg Mihály vámfalui kántort. — Hozzájárultam a sárköz sárközujlaki presbytérium azon határozatához, mellyel Peleskei Margit tanítónőnek egy évi szabadságot adott azzal, hogy nevezettnek minden 3 hónap után igazolni kell betegségét.

4. A tanácsbírói kar utólagos jóváhagyása reményében a bezárt Nagybányai Egyházmegyei Lelkesi Nyugdíjalapból özv. Bencsik Istvánné Nagylisztelei asszony részére kétizben 500—500, összesen 1000 Lcut kiutaltam.

5. Felhatalmazást adtam a borpataki szórványnak fiókegyházzá alakulásához és ugyancsak elnököleg jóváhagytuk a nagybányai ref. presbytérium 37—1938. sz. határozata alapján a Boldán Lajosné—Papp Juliánna, továbbá Papp Terézia és a nagybányai ref. egyház között kötött adás-vételi szerződést, mely szerint az egyházközség megvásárolta a nagybányai 2222. sz. betétben levő lakó házat és udvart és jóváhagytuk azt a nyilatkozatot, mely szerint ezt az ingatlant özv. Fülep Imréné szül. Diószeghy Berta életfogytigáig használhatja.

6. Végül mikor bejelentem, hogy Dr. Koronka Pál adorjáni lelkész igazolta az egyházkerületi tisztségekre beadott szavazatának szabálytalanságát, egyszersmint fájdalommal emlékezem meg arról az áldatlan és kilátástalan helyzetről, amely egyházmegyénk két gyülekezetében: a darai és józsefházai egyházakban fennál. A közgyűlési és bírósági ügyek tárgyalása rendjén lesz alkalmuk a közgyűlés tagjainak megismerni azokat az okokat, amelyek ezeket a sajnálatos állapotokat előidézték. Szomorú példái ezek annak, hogy hova vezet a szív megkeményedése, a gyűlölködés és a rosszakarat. Boldog lennék, ha a közgyűlés tagjainak bölcsessége megtalálná a legalkalmasabb módot ezeknek a tűrhetetlen állapotoknak a megszüntetésére és ha rendes mederbe terelné ennek a két egyháznak az életét.

Jelentésem szives tudomásulvételét és javaslataim elfogadását kérve, vagyok

Szatmáron, 1938 augusztus 25-én

Kiváló tisztelettel:

Boros Jenő
esperes.

1. Közgyűlésünk az őszinte megilletődés és igaz fájdalom érzésével áll meg egyházmegyénk kedves emléktől halottainak u. m.: Dávid Sándor batizi, Juhász Péter udvarii volt lelkésznek és Sziky Ádám nyugalmazott lelkésznek sorainkból való elkölözése felett. Áldást, békét kér nyugvó poraikra s az elhunytak áldott emlékezelét jegyzőkönyvében megörökíti.

2. Szarka Károly vetési, Selyebi Géza pusztadaróci lelkészek nyugalombavonulását kísérje életükre áldást, békességet óhajtó jókívánságunk.

3. Jó reménységgel tekint a szatmárudvarii ifju lelkész, Makay György lekipásztori szolgálata elé. Istentől sikert kér munkájára, áldást életére s őt egyházmegyénk kebelébe szeretettel fogadja be.

4. Örömmel ujitja meg az esperesi jelentésben kifejezett hálás köszönet szavait Ember Gézáné urnó, Kanizsay Jenő, Nagy Béla és Madarassy Árpád urakkal szemben a pusztadaróci egyháznak juttatott kegyes adományukért és elrendeli, hogy példát mutató cselekedetükért közgyűlésünk köszönete nevezetekkel különkülön írásban közöltessék.

5. Jóváhagyja a felügyelő lelkészek szolgálati beosztásával és a tanítói karban történt változásokkal kapcsolatban tett, valamint a többi bejelentett ügyekben elnökileg fogyanatosított intézkedéseket és tudomásul veszi a segédlelkészek elhelyezésére vonatkozó püspöki rendelkezéseket.

6. Végül tudomásul veszi, hogy dr. Koronka Pál adorjáni lelkész a szavazat szabálytalanságát igazolta.

7. szám. A szavazatbontó bizottság f. évi január hó 20 án felvett jegyzőkönyve szerint az üresedésben levő 1 lelkészi és 1 vil. tanácsbirói tisztségre beérkezett az esperesi hivalalhoz 49 egyházból 59 érvényes szavazat, amelyből:

1. a lelkészi tanácsbiróságnál kapott Gacsályi Zsigmond kiskolcsi lelkész 58, Kovács Károly kőszegremetei lelkész 1 szavazatot.

2. a vil. tanácsbiróságnál dr. Ajtai Nagy Gábor nagybányai ügyvéd 53, Dr. Gyene Károly, dr. Hadady Lajos, dr. Hadady József, Kanizsay Jenő, Gárdonyi Nagy László és Tóth István 1—1 szavazatot.

Megállapítja bizottság, hogy Gacsályi Zsigmond lelkész és dr. Ajtai Nagy Gábor nagybányai ügyvéd nyerte el a szavazatok általános többségét.

Közgyűlésünk őszinte örömének ad kifejezést, hogy a megejtett választás eredményeként Gacsályi Zsigmond és dr. Ajtai Nagy Gábor foglalhatnak helyet egyházmegyénk tanácsbírói karában. A törvényszerű választást megerősíti, választottaktól a hivatali esküt kiveszi és elrendeli a beadott szavazatok megsemmisítését.

Megválasztottak közgyűlésünk előtt az esküt leteszik. Esperes üdvözlő szavai után, köszönetet mondának a velük szemben megnyilvánult bizalomért és ígéri, hogy egyházmegyénket ezen tisztségükben hűséggel és szeretettel fogják szolgálni.

8. szám. Tárgyaltatott számvevőszék következő jegyzőkönyve:
„Felvétellett Szatmáron 1938 Aug. hó 25 én, a nagybányai ref. egyházmegye számvevőszékének gyűlésében.

Jelen vannak: Tabajdi György számvevőszéki elnök, Kürthy Károly előadó, Sáfár Imre, Gulya Géza és Csűrű Miklós számvevőszéki tagok.

1. Tabajdi György elnök a tagok szívélyes üdvözlés után, felhívja számvevőséget, hogy a körzetükbe beosztott egyházak, az egyházmegyei közpénztári, az egyházmegyei folyó számlának Esperes ur által a Szatmárvármegyei Takarékpénztár R. T. nál vezetett, a Lelkeszi Önszegélyző Egyesület, az egyházmegyei lelkészi könyvtár, a Vagyon törzskönyvek, valamint az egyházmegye 1938. évi költségvetését és az ezekhez fűzött észrevételeiket és javaslatokat adják elő az egyházmegyei közgyűléshez való felterjesztés és megerősítés céljából.

Számvevőszék tagjai előterjesztik az egyes számadásokra vonatkozó észrevételeiket, jelentéseiket és javaslatokat, melyek aprólékos és kimerítő meglárgyalása után, mint rendben talált, úgy számfejtésileg, mint kellőképpen okmányolt, alakilag és tartalmilag kifogástalan számadásokat elfogadásra és megerősítésre ajánlják:

I. Apa, Aranyosmedgyes, Atya, Batiz, Csengerbagos, Dabolc, Egri, Gombás, Halmi, Kakszentmárton, Kiskolcs, Lázári, Nagybánya, Erdőszáda, Alsófernezely, Nagykolcs, Nagytarna, Szatmárpálfalva 1936 és 1937 évi, Sándorhomok, Szamosdob, Szamos-

krassó, Szatmár, Szatmárhegy, Szatmárnémeti, Szinérváralja, Vámfalu, Vetés 1937 évi,

II. Észrevételekkel és utasításokkal jóváhagyandó számadások: Avasujváros, Hosszumező, Kispeske, Kőszegremete, Máramarossziget, Mikola, Nagybocksó, Óvári, Pettyén 1935, 1936 évi, Sárköz—Sárközujlak, Szamosdara, Szatmárgörbed, Szárazberek, Tamásváralja, Turterebes. Avasfelsőfalu, Vetés 1935 és 1936 évi és Máramarosszigeti lyceum.

III. Pótlásokkal jóváhagyandó számadások: Adorján, Amacz, Felsőbánya, Kisbábony, Ombod, Szamoskóród, Dobrácsapáti, Apahegy és Berend 1937 évi.

IV. Pótlás végett visszaadott számadások: Józsefháza, Misztótfalu, Patóháza, Pettyén 1937 évi, Hirip és Pusztadaróc.

V. Számadást nem adtak: Berend 1936-ról és Szatmárudvari.

VI. Az egyházmegyei 1937 évi közpénztári számadások anyaga megvizsgáltatott és megállapítást nyert, hogy azok tételeiben és egészében okmányokkal igazoltak és számadatilag helyesek. Bevétele: 129.736 Leu. Kiadás: 118.627 Leu. Maradvány: 11.109 Leu. Tőkepénztári vagyon: 144.548 Leu, mely a múlt évi állapothoz képest 4131 Leu gyarapodást mutat. Összes köz- és tőkepénztári vagyon: 183.435 Leu. Megdőbbentő az adóhátralékok kintlevő összege, amely a nyomtatványok árával együtt 185.424 Leut tesz ki. Megállapítható az adókivetés zárlatából, hogy a hátralékok 156.841 Leu összegéből csak 18.258 Leu folyt be, míg a kivetés 67.451 Leu összegéből mindössze 26.901 Leu, tehát még a fele sem. Itt erélyes intézkedésre van szükség.

A tőkepénztári alapok legnagyobb része a konverziós veszteség és a tíz éves visszafizetés kamat nélküli idejét éli. Ami kamatozó alap van, az is csupán 3%-ot hoz az új kamattörvény életbe léptetése óta.

VII. Az Esperes úr neve alatt a Szatmárvármegyei Takarékpénztár R. T.-nél vezetett folyószámla 1937 évi számadására vonatkozólag megállapítja, hogy annak tételei a kiutaló iratokkal, kongruaszétosztási jegyzékkel, valamint a félévi folyószámla kivonat másolatokkal igazolva vannak, munkálata áttekinthető, rendes és gondos és a Decz. 31-iki 18.950 Leut kitevő egyenleg helyes.

E folyószámla vagyon értéke 1937 Decz. 31-én 72.865 Leu. Kamat jövedelem: 3.822 Leu.

VIII. Megállapítást nyert, hogy a Lelkészi Önszegélyző Egye-

sület, valamint az egyházmegyei lelkészi könyvtár számadások nem küldettek be megvizsgálás végett.

IX. Az egyházmegyei közgyűlés 1938 Márcz. 2-án tartott 20 ik számú határozatára hivatkozással számvevőszék jelenti, hogy Vagyon törzskönyvét — mellékelve a régít is — az apai, aranyos-medgyesi, egri, halmi, lázári, misztótfalui, kakszentmártoni, nagykolcsi, ombodi, turtarebesi egyházak küldték csak be. Amikor az aranyosmedgyesit pótlásra vasszaadatni javasolja, kéri, hogy a fenti egyházak teljesen rendben talált Vagyontörzskönyvét egyházmegyei közgyűlés erősítse meg, a mulasztó egyházakat pedig kötelezze a Vagyontörzskönyveiknek f. év Decz. 31-ig esperesi hivatalhoz való betezjesztésére.

X. Tárgyaltatott az egyházmegye 1938. évi költségvetése.

Számvevőszék az 1938. évi költségvetést 245.996 Lei szükséglettel, 246.506 Lei fedezettel és 510 Lei maradvánnyal elfogadta és megerősíteni javasolja.

XI. Gulya Géza számvevőszéki tag többoldalú és irányú elfoglaltságára hivatkozással, évek óta viselt ezen állásáról lemondott és kérte annak elfogadását.

Számvevőszék határozati javaslatai :

Számvevőszék megismétlődő szomorúsággal tapasztalja, hogy a számadásaikat vizsgálat alá bocsátó egyházak lelkészei, gondnokai és presbitériumai dacára a számvevőség és az egyházmegyei közgyűlés ide vonatkozó és a nyomtatott jegyzőkönyvekben is felvett, láttatott, olvasható, félreérthetlenné és felelősségteljes határozatoknak és meghagyásoknak még mindig nem tesznek eleget, sőt azokat egyenesen negligálják. Számadásaikat így nagy részben hiányosan terjesztik fel. Vannak egyházak, melyek nagyobb összegű pénztári maradvánnyal zárnak, vagy a rendelkezésükre álló pénz összegét a kiadási rovatban letéti címmel szerepeltetik, holott olyan fizetési kötelezettségeik vannak, amelyeknek teljesítései alól nem vonhatják ki magukat és amelyet — a költségvetés tételeinek betartása mellett — a számadási esztendő végéig feltétlenül rendezniök kellene. A perselypénzek több helyről nem küldetnek be, sőt rendeltetésüktől eltérően, különböző címletű kiadások fedezésére fordíttatnak. Nagymérvű az egyháziadó kintlevősége is. Innen van, hogy úgy a hűséges szolgálatot teljesítő belhivatalnokok, mint az egyházmegyei és egyházkerületi és más címletű járulékok kifi-

zetellenül maradnak. Amikor ismételtén megújítja úgy a számvevőszék és egyházmegyei közgyűlésnek a számadások és azok mellékleteinek elkészítésére vonatkozó határozatait és javaslatait, félreérthetetlenül egyszer és utoljára kinyilatkoztatja és leszögezi, hogy olyan számadást, amely nincsen teljesen, minden megkívánt és megkívánható kelléssel és mellékletekkel felszerelve, a jövőben nem fogad el és az ez ellen vétőkkel szemben rendbirságot alkalmaztat. Az egyházlátogató küldöttséget utasítani kéri, hogy a közigazgatási járulékokat látogatásai során szedje be.

A beterjesztett számodásokkal kapcsolatban pedig indítványozza, hogy egyházmegyei közgyűlés fogadja el és erősítse meg számvevőszéknek az egyes egyházak, az egyházmegyei közpénztári és főkepenztári, az Esperes úr neve alatt a Szatmármegyei Takarékpénztár R. T. nál vezetett folyószámla számadásokra vonatkozó határozatait és az illetékeseknek a felmentést, óvás fenntartással, adja meg; utasítsa a Lelkészi Önségélyző Egyesület és egyházmegyei lelkeszi könyvtár számadóit, hogy számadásaikat f. évi okt. hó 15 ig esperesi hivatalhoz küldjék be; utasítsa a szatmárudvarii lelkeszt, hogy egyházközségének 1935, 1936 és 1937 évi számadásait haladék nélkül és pontosan készítsse el, azokat f. év. okt. 15 ig Csűrű Miklós számvevőhöz megvizsgálás végett terjessze be; utasítsa azon egyházak presbitériumait, melyekben az előző évekről is adóhátralékok vannak, hogy az illetékes minisztériumhoz való felterjesztés és behajtáskérés céljából készítsenek az adósokról kimutatást és esperesi hivatalba küldjék be azt haladéktalanul összesítés és továbbítás végett; rendelje el, hogy Szabó Endre számvevő úgy a hiripi, mint a pusztadaróci egyházakba szálljon ki a számadásokkal kapcsolatos ügyek bevizsgálására és azoknak elkészítésére; utasítsa a szárazberki egyház presbitériumát, hogy számadását kizárólag a határozatban foglaltaknak megfelelően készítsse és küldje be, anélkül azonban, hogy sértőhangu kommentárokat fűzne ahhoz; kötelezze a pettyéni egyház presbitériumát, hogy 1930 óta, saját alapjaiból vett, 19.400 Leit kitevő, kölcsöntartozását 5 év alatt kamatmentesen fizesse vissza, a fizetési törlesztés megfelelő részletét költségvetésébe vegye fel és annak fedezetéről gondoskodjék: hagyja jóvá az 1938. évi ismerttetett költségvetést; Gulya Géza számvevőszéki tag lemondását indokaira tekintettel, hűséges és odaadó munkásságának elismerése mellett, fogadja el

és az így megüresedett tagsági helyre Ory Zoltán kakszentmártoni lelkészt számvevőnek választja meg.

K. m. f.

Kürthy Károly s. k. előadó. Tabajdy György s. k. elnök. Sáfár Imre s. k., Gulya Géza s. k., Csüry Miklós s. k.

Közgyűlés számvevőszék javaslatát határozattá nyilvánítja.

9. szám. Olvastatott a tanügyi bizottságnak a félévi ellenőrző látogatások tárgyában kelt jelentése; melyszerint a f. évben 47 anya és- 6 leányegyházban volt ellenőrző látogatás. Az iskoláink színvonala, a tanítás eredménye szempontjából jó, mert a talált eredmények szerint van 28 jelesre, 23 jóra, 3 elégségesre minősített iskolánk. Az a nagy áldozat, amit gyülekezeteink iskoláink fenntartásáért hoznak, tanítókarunk lelkiismeretes munkája által szépen gyümölcsozik egyházunk és népünk jövője érdekében.

A vallásitanítást az állami iskolába járó növendékek között Batiz, Felsőbánya, Mikola, Szatmárudvari és Vetés kivételével, — ahol a tanítók — a lelkészek, illetve segédlelkészek végzik. Az eredmény itt is kielégítő; amennyiben van 7 jelesre, 24 jóra és 1 elégségesre minősített iskola.

A felekezeti iskolába járó 97 református növendékek beiskolázása mindenütt kielégítő, az állami iskolába járó református gyermekek beiskolázása azonban a legtöbbhelyen rossz. Szárazberekben például egyáltalában nem lehetett közöttük hitoktatást végezni.

Az iskola tisztasága mindenütt megfelel a törvényes követelményeknek.

Az iskolák fegyelme mindenütt jó.

Nagyon sok azonban még mindig az olyan iskolánk, amelyik nincs felszerelve a szükséges tanszerekkel és pedig: Adorjánban, Amacon, Atyában, Batizon, Csengerbagoson, Egriben, Hiripen, Felsőbányán, Halmiban, Józsefházán, Kisbábonyban, Kiskolcson Kőszegremetén, Mikolán, Ombodon, Pettyénben, Sándorhomokon Szamosdarán, Szárazberekben, Tamásváralján, Turterebesen, Berenden, Szatmárgörbeneden, Dobrácsapátiban, Szatmárpálfalván.

Az iskola épülete a felsőbányai és sándorhomoki iskola kivételével mindenütt jó, megfelelő, Előbbinél az iskola terem padlózandó, az utóbbinál új ablakok csináltatandók.

A butorzat a legtöbb helyen hiányos, mert fogas, szemetes

és fászládák nincsenek. Az osztatlan iskolák legtöbbször 2 tábla helyett csak egy van és törvényben előírt keltős padok helyett, még mindig négyes vannak. Turtérebese az iskola egész butorzata elavult.

A felsőbányai iskola az elnéptelenedés miatt a megszűnés veszedelmének van kitéve.

Vetésen a hitoktatást súlyos sérelem érte, mert az állami iskolai igazgató a tanfelügyelő és az inspektor rendelete alapján a kántort eltiltotta a hitoktatás végzésétől.

A jegyzőkönyvekből nem állapítható meg, hogy egyházaink a tanítói fizetéseket mennyire szolgáltatták ki és mi a hátralék.

Tanügyi bizottságnak itt érintett jelentése alapján közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy a felekezeti iskolák szellemi színvonala és a vallásitanítás eredménye, amint az a tanítás eredményének minősítése alapján kitűnik-jó. A hiányok megszüntetésére pedig elrendeli, hogy :

a) az iskolaszékek a hiányzó tanfelszerelést és butorzatot a legrövidebb időn belül pótolják.

b) a felsőbányai és sándorhomoki iskolaszékek az iskolák épületén a szükséges javításokat a tanév megkezdése előtt felelősségük terhe mellett eszközöltessék.

c) a felsőbányai iskolaszék vegye nyilvántartásba a tanköteleseket és hasson oda, hogy a református szülők gyermekeiket a református iskolába járassák.

d) az iskolalátogatók a jegyzőkönyv kiállításánál minden kérdésre saját tapasztalataik alapján a legpontosabb feleletet adják.

e) az osztályzásnál a vallásra, a magyar nyelvű és külön a nemzeti tárgyakra adjanak jegyeket. S osztályozásra csak négy jegyet használjanak u. m. jeles, jó, elégséges és elégtelen.

f) megkeresi az egyh. kerületi Iratkeresztést, hogy elemi iskolai tanfelszerelésről gondoskodják, tartása rak-táron, hogy az egyházak mérsékelt áron és idejében beszerezhessék szükségleteiket.

10. szám. Olvasatott a tanügyi bizottság előterjesztése, felekezeti iskolás növendékeinknek az abszolváló vizsgától való elmaradásuk miatt felmerült panasz tárgyában.

Községi üléstünk kötelezi tanítóinkat, hogy amennyiben iskoláink VII. osztályuak minden arra alkalmas növendéket a VII. osztályon keresztül vezessenek és abszoláló vizsgára állítsanak.

11. szám. Az egyházmegyei tanítóértekezlet az egyházkerületi nyugdíjintézet alapszabályának több pontját sérelmesnek tartja a tanítóságra nézve. Jegyzőkönyvben felsorolja, hogy melyik paragrafusokat és miképpen óhajtja módosíttatni.

Községi üléstünk a tanítóértekezlet határozatát felterjeszti az egyházkerületi közgyűlésre.

12. szám. Tanítóértekezlet azon határozatát, melyben a kormányhatósághoz benyújtandó s a felekezeti tanítóság jogos kívánságait magában foglaló memorandum megszerkesztésére és a memorandum továbbítását eszközölő küldöttség megalakítására kéri a Főtit. egyházkerületi közgyűlést.

Meleg pártolással terjesztjük az egyházkerületi gyűlésre.

13. szám. Tanítóértekezlet 6/1938 sz. határozatával megállapítja a tanítóköri értekezletek munka tervét és jóváhagyásra felterjeszti.

Községi ülést a megállapított munkatervet jóváhagyja és felhívja a Községi ülést, hogy az 1938–39 iskolai évben ahhoz alkalmazkodjanak.

14. szám. Olvastatott Lelkészegegyesület előterjesztése „A Nyugdíj-, özvegy-árva gyámintézet alapszabálya” módosítása tárgyában, amely szerint lelkészegegyesület, amennyiben az alapszabályt — bár a legnagyobb körültekintéssel készült — egyes pontjaiban hiányosnak s magára sérelmesnek tartja, közgyűléstünkön keresztül Végrehajtó bizottságtól a következő módosítását kéri: a 13 §-ban a „lemond” kifejezés törlendő, mivel előfordulhat az az eset, hogy valaki önhibáján kívül kénytelen lemondani. E paragrafusnál a fegyelmi bíróság eljárásával kapcsolatban biztosítandók, az apa vétkére való tekintet nélkül, az özvegy és kiskorú gyermekek jogai. A 17 § megváltoztatandó, hogy a 40 éves szolgálat, vagy 70 éves korhatár esetén a nyugdíj igény automatikusan beáll, tehát külön döntéstől nem tétetik függővé. A 19 §-ból az „5 évi” időtartami megkötés törlendő, azaz az özvegy az együttélés tartamára való tekintet nélkül kapja meg járandóságát. A 22 §-ból a III-ik b. pontja teljesen törlendő, azaz a járulék akkor is kiszolgáltatandó,

ha az igénylő megélhetését biztosító vagyonnal rendelkezik. A 11 § oda módosítandó, hogy a végkielégítés kamataival együtt szolgáltatandó ki. Kíváncsúnak tartja továbbá lelkeszértekezlet, hogy a nyugdíjintézeti tőke ingatlanba helyeztessék.

Közgyűlés a Lelkeszértekezlet előterjesztését felterjeszti a Végrehajtó bizottsághoz.

15. szám. Olvastatott a Lelkeszértekezlet előterjesztése a különböző vallássérelmekkel szemben felmerült panaszokkal kapcsolatban, amelyek az egyházi tevékenységet igen sok tekintetben teljesen megakadályozzák. Azért Lelkeszértekezlet az egyházkerületi Lelkeszértekezletet kéri, hogy a sérelmek megszüntetésére azokat egy memorandumba foglalva, juttassa el Őfelségéhez a Királyhoz, kérve azok orvoslását.

Közgyűlésünk pártolólág terjeszti fel Lelkeszértekezlet javaslatát a kerületi közgyűléshez.

16. szám. Olvastatott a missziói bizottság következő előterjesztése :

Jegyzőkönyv.

Felvéve Szatmáron, 1938 év március hó 30-án tartott belmissziói bizottsági ülés alkalmával.

Jelen voltak : Boros Jenő esperes, Kürthy Károly belmissziói előadó, Sárközi Lajos és Dr. Koronka Pál missziói bizottsági tagok.

a) Bizottság a missziói körök 1937. évi állapotáról, a missziói lelkeszek munkásságáról szóló jelentését és javaslatait a következőkben terjeszti elő:

I. Oraşul noui missziói kör.

Körlelkész : Széll György oraşul-noui lelkesz, ny. esperes. Működési köre a központon kívül kiterjed : Negreşti fiókegyház, Bicsad, Boineşti, Calineşti, Cămarzana, Lechinţa, Moiseni, Racsa, Prilog, Tarsolt, Prip, Certeza szórványokra.

A szórványokban 280 a református hivek száma.

Istentiszteletre hiveink a központba Negreşti-be járnak. Körlelkész helyettese, s.-lelkész missziói útjában rendes istentiszteletet tartott 9 ízben, amelyen is hitfeleink résztvettek 598 an, urvacsorát osztott 4-szer 116 résztvevőnek. Keresztelt 1 ízben, presbiteri gyűlést tartott 2 ízben, amelyeken egyházi számadást készített és választó

névjegyzéket szerkesztett. Kiosztott 274 drb. Ref. Jövőt, 80 drb. gyermek könyvtárt ingyen. Kiszállási költsége: 1200 Lei.

A vallásitanítást az állami iskolában Negrestiben hetenként egyszer Kolos Vince vamai lelkész végezte.

A fiókegyház vagyoni adatai: Imaháza külsőleg egészen felépítve, még csak a belső berendezése hiányzik. Ingatlan vagyona a templom, telek. Tőkepénze jövedelme: 1550 Lei. Tőkepénze névértékben: 15650 Lei. Hívek adománya: 15597 Lei. Egy évi kivetett egyházi adó összege: 3800 Lei. Az évi adóból befolyt összesen: 3975 Lei. Befizetetlen adóhátralék: 9790 Lei.

Számadás szerint: Bevétel: 33071 Lei. Kiadás: 28027 Lei. Pénztári maradvány: 5044 Lei. Kötvények névértékben: 15650 Lei. Konverziós veszteség: 5500 Lei. Ingatlan vagyona értéke a templom: 131898 Lei. Ingó vagyona értéke: 21993 Lei. Összes vagyon értéke: 153891 Lei.

II. Ardudi missziói kör.

Körlelkész: Magoss Árpád Viile-Satu-Marei lelkész. Működési köre kiterjed Ardud leányegyházra.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 16-szor, keresztelt 4, temetett 6, urvacsorát osztott 6 alkalommal. Presbiteri gyűlést tartott 8-szor, meglátogatótt 6 családot, kiosztott 51 iratterjesztési művet. Kiszállási költsége: 2620 Lei.

A leányegyház vagyoni adatai: Templom alap: 19800 Lei. Egy évi kivetett egyházi adó: 2200 Lei. Az évi adóból befolyt: 1100 Lei; Befizetetlen adóhátralék: 1100 Lei.

Számadás szerint: Bevétel: 1100 Lei. Ingatlan vagyona értéke: 160000 Lei. Összes vagyon értéke: 195894 Lei.

III. Baia-Spriei missziói kör.

Körlelkész: Spáczay Árpád baia-spriei lelkész. Működési köre Capnic, Lația, Satul-nou, Baia mica szórványokra terjed ki.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 2-szer, mikor urvacsorát is osztott, meglátogatótt 4 családot, kiosztott 28 drb iratterjesztési művet. Kiszállási költsége: 800 Lei.

A gondozott szórvány vagyoni állása: Tőkepénze: 2988 Lei. A hívek adománya: 200 Lei.

Számadás szerint: Bevétel: 800 Lei. Kiadás: 800 Lei.

IV. Baia-Marei missziói kör.

Körlelkész: Oláh Sándor baiamarei lelkész. Működési köre kiterjed: Arduşat leány, Ferneziu fiókegyház, Valea-Borcutului, Satulnou de jos, Farcaşa, Ocolis, Firiza, Mocira, Rece, Sârbi. Buzeşti, Tomaia, Groşi és Sasar szórványokra.

A szórványokban 252 a református hivek száma.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 25 alkalommal, keresztfelt 1, esketett 1, temetett 3, urvacsorát osztott 10-szer. Presbiteri gyűlést tartott 3-szor. Egyéb adminisztrációs munkát végzett 4 ízben, meglátogatott 42 családot, kiosztott 1 bibliát, 11 db. énekeskönyvet, 11 vallástant, 106 egyéb vallásos iratterjesztési művet 2260 Lei értékben, melyből visszatérült 1790 Lei. Vallástant tanított 70 órán. Kiszállási költsége 9616 Lei.

Arduşat leányegyházban az iskolateremben tartatott az istentisztelet 5 alkalommal s 4 urvacsoraosztással. Iskolalátogatást végzett kétszer, konfirmált 6 növendéket, családlátogatást teljesített 14-szer. Kiosztott 24 drb. vizsgai jutalomkönyvet 500 Lei értékben, gróf Dégenfeld Miksáné—Teleki Erzsébet grófnő ajándékából. Tanítónő vezetése alatt 5 ízben tartatott vallásos összejövetel. A leányegyházban 157 a ref. hivek száma.

A fernezeui fiókegyházban 83 a ref. hivek száma. Az istentiszteletek a fiókegyház tulajdonát képező imaházban tartattak 13-szor, urvacsora osztás volt 4-szer, családlátogatás volt 10-szer. Kiosztatott 46 drb. iratterjesztési mű 520 Leu értékben, melyből megtérült 280 Leu, a különbözetet magáéból adva a lelkész.

Az állami elemi iskolába járó 16 ref. növendéknek vallás és énektanítás tartatott 38 szor. Az összes kiszállási költség 4235 Leut tett ki, melyből fiókegyház 1070 Leut, a nagybányai anyaegyház 2475 Leut térített meg, 690 Leut pedig lelkész a sajátjából fedezett.

A Valea Borcutului szórványban 11 kiszállás alkalmával rendes istentisztelet tartatott 7-szer, urvacsoraosztás volt 2-szer, családlátogatás eszközölve 18-szor. Kiosztatott 38 drb. iratterjesztési mű 730 Leu értékben, melyből megtérült 550 Leu, a 180 Leu különbözetet lelkész sajátjából fedezte.

Az állami elemi iskolába járt 21 gyermeknek 33 vallásóra tartatott, melynek 3820 Leut kitevő készkiadásból az anyaegyház 2660 Leut, a borpataki pénztár 650 Leut térített meg, míg lelkész a sajátjából fedezett 510 Leut.

Örvendetes jelenséggül szolgál, hogy az 1935 évben építeni

kezdett imaház teljesen elkészült és szent rendeltetésének 1937 Szept. 5 én ünnepi istentisztelet keretében átadatott.

A Leányegyház vagyoni adatai: Tőkepénze: 10 008 Leu. Pénzadakozás: 659 Leu. Természetben adott érték: 15.716 Leu. Egy évi kivetelt egyházi adó: 2.825 Leu. Az évi adóból befolyt: 2450 Leu. Befizetetlen adóhátralék: 375 Leu.

Számadás szerint: Bevétel: 35 398 Leu. Kiadás: 34 953 Leu. Pénztári maradvány: 445 Leu. Ingatlan vagyona értéke: 3000 Leu. Ingó vagyona értéke: 10.453 Leu. Összes vagyona értéke: 13.453 Leu.

A fiókegyház vagyoni adatai, Tőkepénze: 15.000 Leu. A hivek adománya: 625 Leu. Egy évi kivetelt egyházi adó: 3300 Leu. Az évi adóból befolyt: 2334 Leu. Befizetetlen adóhátralék 966 Leu.

Számadás szerint. Bevétel: 7802 Leu. Kiadás: 2898. Leu. Pénztári maradvány: 4904 Leu. Ingatlan vagyon értéke: 70.000 Leu. Ingó vagyon értéke: 19.904 Leu. Összes vagyon értéke: 89.904 Leu.

Valea Borculului. A hivek adományai: 24 431 Leu. Egy évi kivetelt egyházi adó: 5842 Leu. Az évi adóból befolyt: 2125 Leu. Befizetetlen adóhátralék: 3717 Leu.

Számadás szerint: Bevétel: 41263 Leu. Kiadás: 41232 Lei. Pénztári maradvány: 31 Leu. Ingatlan vagyona értéke: 160000 Leu. Ingó vagyona értéke: 31 Leu. Összes vagyon értéke: 160031 L.

V. Cărașeui missziói kör.

Körlelkész: Várady József cărașeui lelkész. Működési köre kiterjed: Homorodul de jos, Tegheriște, Borlești, Valea Vinului, Homorodul de sus, Nuopvia, Homorodul de mijloc, Măgheș, Chilia, Bicău, Tăărăști, Lipău, Poiana—Cadrului, Sai és Roșiori szórványokra.

A szórványokban 56 a református hivek száma.

Körlelkész missziói útjában, vasárnapi iskolát tartott 1-szer, beteget látogatott 1-szer, meglátogatott 4 családot, temetett 4-szer, kiosztott 8 drb. irattérjesztési művet. Kiszállási költsége 1800 Lei.

VI. Ciuperceni fiókegyház

Körlelkész: Boros Jenő szatmári lelkész, esperes.

A fiókegyházban a ref. hivek száma 127.

Körlelkész, ill. helyettese missziói útjában istentiszteletet tartott 15 alkalommal, keresztelt 6-szor, esketett 1-szer, temetett 5 ízben, urvacsorát osztott 5-ször, presbiteri gyűlést tartott 3 ízben, hittanórát hetenként 2 órában. Naptár eladatott 10 drb. A Ref. Jövőt járátja 6. az Egyházi Híradót pedig 2 család. Számadás szerint: Bevétel: 24 020 Lei. Kiadás: 15.005 Lei. Maradvány: 9 015 Lei.

VII. Bocicoiul mare-i missziói kör.

Körlelkész: Takács Lajos bocicoiul marei lelkész. Működési köre kiterjed az anyaegyházon kívül: Rona de jos, Vișeu de jos, Batiza, Borsu, Baia Borsa, Dragomerești, Rona de sus, Vișeu de sus, Glod, Poienile de sub munte, Ruheu, Hatinea, Săret, Pevd, Bocicoiul mic, Vișeu mijloc, Scordina, Moiseni, Repedea, Petrova, Rasocica, Rosalia, Reiscova, Săien, Poieni, Săliste, Surduc, Crausăști, Lonca és Valea Vișeu szórványokra.

Az anyaegyházban 20, a szórványokban 202 a református hivek száma.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 53-szor, temetett 3-szor, konfirmált 3, urvacsorát osztott 8-szor, presbyteri gyűlést tartott 4-szer, meglátogatott 9 beteget, 43 családot.

Az anyaegyháznak van temploma és lelkészlaka 889 □ öl területtel.

Vagyoni adatai: A hivek adományai: 1054 Lei. Egy évi kivetett egyházi adó: 4388 Lei. Az éviadóból befolyt: 400 Lei. Befizetetlen adóhátralék: 3988 Lei.

Számadás szerint: Bevétel: 6301 Leu. Kiadás: 6265 Leu. Pénztári maradvány: 36 Leu.

Adóssága: 331.340 Leu. Ingatlan vagyona értéke: 183 400 Leu. Ingó vagyona értéke: 20.314 Leu. Összes vagyon értéke: 203 704 Leu.

A missziói bizottság általános megjegyzései és határozati javaslatai:

Missziói bizottság a fenti összefoglaló jelentést mikor tudomásul veszi s azt a missziói lelkészek által adott jelentésekkel és az utazási naplókkal együtt az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti, örömmel értesül arról, hogy úgy az avasfelsőfalui fiókegy-egyházban, valamint Borpatakon az évek előtt építeni kezdett imaház teljesen elkészült s átadatott szent rendeltetésének. Jó földbe esett náluk a hirdetett és hallott ige, drága gyümölcsöt termelt az áldott magvetés s egyszerűségükben is ékeskednek a hajlékok

„ahová járnak a nemzetségek az Ur nevének tisztelésére“. (Zsolt. 12. 24.) Sok sóhajlás, epekedő vágy és jobb jövőt építő szándék vált így valóra és teszen ékesen szóló tanubizonyságot arról, hogy „az Isten meglekintette az ő népét“. (Luk. 716) Kegyelmet azoktól nem vonta meg, akik „egy szívvel-lélekkel felemelék szavokat az Istenhez“. (Csel. 4. 24) Kezeink felemelése, ajkaink szava által pedig vezetők és vezetettek, nagyok és kicsinyek, jóltevők és egymás terhét hordozók felé hadd lengessük és sóhajtsuk a zsoltáros királyi dalnok zengő szépségű igéjét: „Az Urnak, a mi Istenünknek házáért hadd kívánhassak jót tenéked.“ (Zsolt. 122. 9.)

Jóleső érzéssel veszi tudomásul, hogy missziói lelkészek az iratterjesztési művek, Ref. Jövő és az Árvaházi Képes Naptár terjesztése érdekében fáradhatatlanul és eredményesen buzgólkodtak. Reméljük, hogy olvasni szerető népünk lelkében nem lesz hatástalan a nyomtatott belüknek és gondolatoknak az a sok igazsága és szépsége, mely áldozatot parancsolón, református önludatot fejlesztőn, mégnyugvást munkálón, és boldogabb jövőt építőn azokon a sorokon száll, röpül, szól és jut el hozzájuk. E végből tisztelettel javasoljuk, hogy a főtiszteltű Egyházkerület ennek utánna is minél több iratterjesztési művet, Ref. Jövőt és Naptárt legyen kegyes ingyenes szétosztás céljából szórványokban lakó hitcstvéreink részére küldeni. A szétosztásra küldött nyomtatványok példányszámaiból pedig missziói lelkészek tegyenek jelentést.

A nagybányai missziói körlelkésznek azon kérését, hogy 1937 évről 2931 Leut kitevő fedezetlen kiadásának összegét megkaphassa, javasolja bizottság, hogy kérelmező lelkész a körzetéhez tartozó fiókegyházak és szórványok pénztári maradványainak összegéből vegyen fel és számoljon el 931 Leut fedezetlen kiadásának visszatérítése címén, a fennmaradó 2000 Leu pedig nyerjen kiegyenlítést az 1937 évre szóló missziói segély összegével s a következőkre kerülje el az olyan mérvű és méretű kiadásokat, amelyekre nincs, vagy nehezen található fedezet, avagy kérjen az Egyházkerülettől a jövőre nézve minél több iratterjesztési művet — ingyen.

Az 1937 évi missziói segélyt a következőkben javasolja szétosztani:

Nagybányai missziói kör: 2000 Leu, avasujvárosi kör: 1200 Leu, gombázi kör: 1000 Leu, erdődi, felsőbányai és krassói kör: 600—600 Leu.

b.) Esperes előterjeszti, hogy Oláh Sándor nagybányai lelkész.

egy egyházmegyei missziói lelkészi állás szervezése tárgyában a mult évi egyházmegyei közgyűléshez indítványt adott be, amelyet az 44—1937 számú határozatával javaslattétel végett missziói bizottsághoz tett le. Felhívja bizottságot e tárgyban javaslatának a megtételére.

Bizottság egyhangulag megállapítja, hogy a jelenlegi nehéz viszonyok közepette egyházmegyénknak nem áll olyan összegű anyagi erő forrás rendelkezésére, mely e kérést a javaslat értelmében megoldaná, — továbbá, hogy az elérhető kívánt eredmény még annak megszervezése árán sem volna elérhető, amennyiben az egész egyházmegye területére szólni kellene szükségelt szolgálalt biztosítani és végezni az arra megbízatást nyerőnek, célszerűnek lájja azonban, hogy a nagybányai egyház állítson be még egy s. lelkészt a közelébe tartozó azon szórványoknak és fiók egyházaknak a gondozására, amelyek e s. lelkésznek a javadalmát is viselni képesek.

c.) Az egyházkerületi közgyűlés 66—1937 számú határozatának azon pontjára, hogy az Utazási és Táb'ás kimutatás nyomtatványainak átdolgozására adjunk javaslatot, — bizottság javasolja, hogy az eddigi nyomtatvány még egy rovattal bővültessek ki, melyben a szórványokban lakó hivek szociális és egyéb viszonyairól adathassék jelentés.

d.) Belmissziói előadó jelenti, hogy belmissziói jelentését az 1937. évről 50 egyház küldötte be. A mulakkal örszevetve rekord teljesítménynek minősíthető ez. Hiszen míg máskor, a munkálkodási lehetőségek idején nem egyszer panaszbba tételt, hogy a lelkészi kar egy része bizonyosfoku idegenkedést, vagy lágy melegséget tanusít a belmissziói alakulatokkal és azoknak az egyes ágazataiban végezhető munkálatokkal szemben, most megállapítható, hogy a papiros formát elértük és annak csucs teljesítményéig eljutottunk. E jóleső érzést azonban beárnyékolja az a szomorú tény, hogy azon esztendőben a csaknem teljes számban kiépített belmissziói alakulatok áldott vallás erkölcsi és nevelői feladatukat nem gyakorolhatták és nem végezhatték, mivel sok helyen a helyi hatóságok nemcsak beleavatkoztak a belmissziói ügyeknek a menetébe, hanem egyenesen meggátolták és megbénították azoknak a működését.

A másik két lehangoló jelenség, melyeket lehetetlen meg nem említeni, a kevés számú családlátogatás és az Egyke.

Ami a családlátogatást illeti, lelkeszi karunknak annál odaadóbb igyekezettel kellett volna felkarolni és gyakorolni azt, minél erősebbek voltak az arra irányuló intézkedések, hogy a belmissziói munkánkat ne végezhessük. Azon kellett volna lenni és igyekeznie, hogy amit nem teljesíthetett a közösségi kapcsolat körében, — elvigye az egyesekhez, a családokhoz, hogy megérezzék, milyen öröm, ha nincsenek elhagyatva s milyen megnyugtató, ha nincsenek elfelejtve.

A legtöbb jelentésben sötét pont és vonal azután az a szomorú megállapítás, hogy itt is, ott is, mondhatni mindenütt tért hódít és divik az Egyke. Ha nagy nép volnánk, akkor sem engedhetnők meg magunknak azt a luxust, hogy számunk fogyjon és csenevész módra idő előtt elpusztuljon. Hát még így! Hát még ilyen körülmények közt! Nekünk, ha valaha, oda kell mennünk ahhoz, aki a halál harangját kongatja népe felett, — fel kell keresnünk azokat, akik boldogabb jövendőnknek sirját ásogatják és fejfátlan temetők hantja alá rejtik ismeretlen kicsike halottak ezreit!

Ez e'csüggesztő jelenségeken kívül van azonban megnyugtató és felemelő tény is, mely bizonyítja, hogy a gátlások és akadályok dacára munkál itt a Lélek s láthatók a gyümölcsei. A jótekonyság oltárára 24 egyházban a Nőszövetség és Énekkar 228 274 Leut ajándékozott, — az iratterjesztési kiadványokért 118.321 Leut fizetett ki olvasni szerető népünk.

A fentebb vázolt akadályok és körülmények miatt az egyházkerületi közgyűlés által elrendelt I. K. E. és Leányszövetség egyházmegyei szervezete nem volt megalakítható.

A betérjesztett és összefoglaló jelentésekből megállapítható, hogy Vasárnapi iskola van 43, Ifjúsági Keresztyén Egylet 23, Leányszövetség 16, Nőszövetség 36, Férfiszövetség 13, Énekkar 34, Iratterjesztés 46, Családlátogatás 42 egyházban.

A Vasárnapi iskolának könyvtára van 7 gyülekezetben : 332 kötetben ;

Az Ifj. Ker. Egyletnek	"	"	9	"	3592	"
A Leányszövetségnek	"	"	5	"	2884	"
A Nőszövetségnek	"	"	2	"	556	"

Összesen : 7364 kötet.

A Vasárnapi iskolának vagyona 5 gyülekezetben : 1869 Leu.

Az Ifj. Ker. Egyletnek	"	9	"	25648	"
A Leányszövetségnek	"	8	"	53339	"
A Nőszövetségnek	"	27	"	220615	"

Az Énekkarnak vagyona	19 gyülekezetben	207245	Leu
Összes vagyon		508716	"
Iratterjesztésből befolyt		118321	"
A Nőszövetség és Énekkar adománya		228274	"

A családlátogatást illetően 1 lelkész meglátogatott minden családot, 38 lelkész 932 családot, 8 pedig nem végzett látogatást.

Bizottság fájdóan állapítja meg, hogy a különböző belmissziói alakulatok működésüket és munkálataikat a helyi hatóságok akadályoztatása és tiltó rendelkezései miatt nem folytathatták és végezhették, dacára annak, hogy az új törvényrendelet az egyházaknak ezt a jogát kifejezetten biztosítja és a Nő és Férfi szövetség miniszterileg jóváhagyott alapszabályokkal rendelkeznek. E végből javasolja egyházmegyei közgyűlésnek, miszerint az Egyházkerület felterjesztés által keresse meg a vallásügyi minisztériumot, hogy a belmissziói -alakulatok tartását megtiltó rendeleteket vonassa vissza és biztosítsa zavartalan működésüket, hogy vallás erkölcsi és nevelői feladatukat békén és áldásosan gyakorolhassák.

Kötelezzen el továbbá minden lelkészt, hogy a családgondozásban minél nagyobb szorgalommal és buzgósággal vegyen részt és gyülekezetének minden családját — a lehetőségek keretein belül — látogassa meg; az Egyke ellen pedig küzdjön az lge, a felvilágosítás, a meggyőzés jövőnkét féltő és biztosítani akaró eszközeivel.

A missziói bizottság javaslatát Közgyűlés határozati erőre emeli.

17. szám. Az egyházkerülethez segélyért folyamodnak a következő egyházak:

1. Apahegy, iskolafenntartásra,
2. Turterebes, épületjavításra és adósság törlesztésre,
3. Nagytarna harangláb építésre és melléképületek javítására,
4. Nagybánya, a borpataki szórvány imaház padjai beszerzésére.
5. Amacz, építkezésre,
6. Kakszentmárton, melléképületek javítására,
7. Misztótfalu, templomrenoválásra.
8. Kispaleske, lelkészlak javításra,
9. Sándorhomok iskola rendbehozására kérnek segélyt.

Közgyűlésünk a kéreimező egyházak szükségait igazolja. A maga részéről is kéri a főtiszt. egyházkerü-

lettől a felsorolt egyházak megsegítését, Nagytarnát és Turtarebest ajánlja első helyen segélyezésre.

18. szám. Egyházmegyétől segélyt kérő misztótfalui, turtarebesi és erdődi egyházak kérését

közgyűlés segélyalap hiányában nem teljesítheti.

19 sz. A Sárköz—sárközujlaki presbytérium szabályszerűen hozott 178 és 179—1938. számú határozatában beterjeszti a Lőrinczi Józseffel és Lőrinczi Jánossal kötött egyezséget jóváhagyás végett.

Lőrinczi József 11660 Leu konverziós adóssága kiegyenlítésére 6000 Leit ajánl fel 1938 január havában törlenő kifizetéssel.

Lőrinczi János dollárkölcsonból származó 32917 Lei adóssága kiegyenlítésére, miután a járásbirósághoz a törvényesnél nagyobb kamat köveletés miatt visszaszámitolási kérést is nyújtott be, 19459 Leit ajánl fel.

A sárköz—sárközujlaki presbyterium a két ajánlatot elfogadta azzal, hogy Lőrinczi János a pert vonja vissza és annak minden költségét fizesse.

Közgyűlésünk, amennyiben nevezetteknek a konverzióhoz joguk van s a törvény alapján ez az egyezés az egyházra előnyös, az egyezséget jóváhagyja azzal, hogy miután Lőrinczi János terhére az egyházmegyei bíróság elszámolásból származó vagyoni felelősséget állapított meg, e kötelezettség rendezése is eszközöltessék.

Közgyűlés elrendeli e határozatnak az egyházmegyei ügyésszel való közlését.

20. szám. A sárköz—sárközujlaki presbyteriumnak azon határozatát, melyben elfogadta az ottani Takarékpénztárnak az egyház betétjeinek 25%-os visszafizetésére vonatkozó ajánlatát, amennyiben a konverziós törvény alapján az az egyházra előnyös

jóváhagyja közgyűlésünk.

21. szám. Az amaci egyház presbytériuma 1938 február hó 12. napján 8. szám alatt a törvény által kívánt alakoszerűséggel hozott határozatában kimondta, hogy az amaci 100 sz. betétben 506 hr. számú ingatlanát elcseréli Katona Gusztáv és neje Lénárt Zsuzsánna az amaci 617 sz. betétben 15/4., 16/1., 17/2. hr. szám alatt fölvelt ingatlanával, bemutatja a szabályszerű alakisággal kiállított csereszerződést s kéri annak jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja az amaci egyház fenti keletű és számu határozatát, jóváhagyja azt a csereszerződést, melyet az egyház Katona Gusztáv és neje Lénárt Zsuzsánnával kötött, mely szerint az amaci egyház cserébe adja az amaci 100 sz. betétben 506 hr. számu 918 öl kiterjedésű ingatlanát s cserébe veszi az amaci 617 sz. betétben 15/4., 16/1., 17/2. hr. számu ingatlanokat, mert a csere előnyös az egyházra, mivel az egyház valamicskével nagyobb területet kap s olyat, amely uttal érintkezik, tehát mindenkor akadály nélkül megközelíthető.

Az iratok felterjesztendők a Főtiszteletű és Mélt. Egyházkerületi közgyűlés elé.

22. szám. Az amaci egyház presbytériuma elhatározta a lelkész udvarán levő kis konyha és magtár épület és a néhai Gulya István féle telken levő lakóház lebontását s ezeknek az anyagoknak a felhasználásával a lelkész udvarán egy 3 szakaszú a Gulya féle telken egy két szakaszú épület felépítését. Bemutatja a vállalati szerződést, melyet Deme Endre petini lakossal kötött.

Egyházmegyei közgyűlés érdemleges határozat előtt az iratokat a tervvel s a még ezután beérkező költségvetéssel kiadja Bakó Ignác egyházmegyei mérnök urnak azzal az utasítással, hogy a terveket felülvizsgálni s véleményét a tervezett épületek felépítése és kivitele tekintetéből az egyházmegye esperesével közölni sziveskedjék, akit felkér, hogy a szakvélemény beérkezése után terjessze az iratokat a legközelebb összehívandó egyházmegyei tanács, illetve egyházmegyei közgyűlés elé.

23. szám. Az amaci egyház presbytériuma 1938 április hó 24. napján 38. szám alatt hozott határozatában az egyházmegyétől támogatást és segítséget kér a lelkész és tanító közös legelő illetőségének hasznosítása tárgyában a községi előjárósággal szemben.

Mivel a lelkész már peres eljárást indított a legelő jövedelmének megállapítása s a helytelenül terhére irt 1649 lei fizetése alul leendő felmentése iránt s a perben ez a kérdés tisztázva is lett, mert megállapított, hogy még a lelkészt illeti meg 83 lei; egyházmegyei közgyűlés csak tanácsot adhat a lelkésznek és tanítónak, hogy igyekezzenek a hozott bírói ítéletek-

nek kielégítési végrehajtás elrendelése után szerezni érvényt, egyéb irányban pedig a vitás magánjogi igény érvényesítése iránt, ha igényüket jogosnak tartják, forduljanak a kir. járásbirósághoz.

24. sz. Kovács Gyula szamosdarai lelkész a presbyterium f. évi július 10 én tartott gyűlésében felhívta presbyteriumot, hogy tegyen intézkedést a tanítói állás betöltése tárgyában. Jelenvolt presbyterek azonban többszöri felszólításra sem voltak hajlandók erre nézve határozatot hozni, sőt gondnok egyenesen kijelentette, hogy a tanítói állás betöltését illetőleg intézkedjék az, aki Adorján Mihály tanítót felfüggesztette. Jelen voltak lelkész személyét és az egyházmegyei bíróság intézkedését durva kijelentésekkel illették és a jegyzőkönyvet felolvasás után a presbyterium egyetlen tagja sem volt hajlandó aláírni. A jegyzőkönyvhöz csatolt jelentésben előadja lelkész, hogy nem is egyháztanács ez már, hanem egy makacs, durva, kihívó és az egyházi felsőbbséggel szemben semmi tiszteletet nem tanúsító társaság, mellyel az egyház ügyeit tovább vezetni nem tudja s amennyiben a felsőbb egyházi hatóság részéről intézkedést nem kap, a felelősséget magától elhárítja. Egyházmegyei ügyész javasolja a presbyterium felosztatását.

Egyházmegyei közgyűlés felháborodással értesül a darai presbyterium érthetetlen és engedetlen magatartásáról, hogy nem teljesíti törvényben előírt kötelességét, nem alkalmazkodik a felsőbb egyházi hatóság törvényes rendeleteihez, sőt azzal szembehelyezkedik; nem gondoskodik a felfüggesztett tanító helyének betöltéséről s ezzel veszélyezteti az iskola létét, fennmaradását. — Ezekre tekintettel a darai presbyteriumot felosztatja és az ügyek vezetésével a szatmárnémetii presbyteriumot bizza meg.

25. sz. Tárgyaltuk a józsefházai presbyterium jelentését az egyház állapotáról.

Közgyűléstünk aggodalommal látja a józsefházai szomorú állapotok rosszabbodását, hogy az évek óta tartó áldatlan egyenetlenség és visszavonás az egyház életerejét megemésztette és jó békességét annyira megrontotta, hogy a presbyterium egymagában már teljesen képtelen az egyház kormányzására, az ügyek további eredményes vitelére. Ezért 2 lelkészi és 2 világi

tagból álló küldöttséget küld ki a gyülekezetbe a bajok eredetét megállapító és azok megszüntetésére irányuló intézkedések megtétele végett. A küldöttség tagjaiul megválasztja: Sárközi Lajost, Gacsályi Zsigmondot, dr. Jakó Endrét és Kanizsay Jenőt.

Felhatalmazza küldöttséget, hogy maradjon permanenciában és a presbyteriummal együtt tegyen meg minden lehető a bajok orvoslására s első helyen a felekezeti iskola megmentésére.

Jogot ad egyházmegyei elnökségnek, hogy ha a küldöttség közbejöttével és segítségével sem tudná presbyterium az egyház ügyeit eredményesen vezetni és a bajokat megszüntetni, oszlassa fel presbyteriumot és az egyház kormányzásával az aranyosmegyesi presbyteriumot bizza meg.

Elkötelezi lelkészt, hogy az egyházi-adó hátralékosok kimutatását haladéktalanul terjessze be az esperesi hivatalba, hogy a hátralékok behajtása iránt esperes intézkedést tehessen a püspöki hivatal útján a Miniszteriumhoz teendő felterjesztéssel.

Kötelességévé teszi közgyűlésünk a küldöttségnek, hogyha eljárásában akadályok merülnének fel, vegye igénybe az e. m.-i ügyész segítségét és esetről-esetre tegyen jelentést az egyházmegyei elnökségnek.

Végül felhatalmazza arra is a küldöttséget, hogy sürgős esetekben — jelentéstétel kötelezettsége mellett, — gyakorolhassa az egyházmegyei közgyűlés jogait.

26. szám. Bücs György, Gergely Albert és társai józsefházai lakosok felebbezést adnak be a józsefházai egyház presbyteriuma által 14—1934 és 56—1934 szám alatt hozott határozatok ellen s azt panaszolva, hogy Papp Kálmán volt magtárgondnok hiánnyal számolt el s csaknem 40 véka termény hiányát a presbyterium elengedte, ők ebbe a határozatba belenyugodni nem hajlandók s panaszkodnak amiatt, hogy Z Demeter János kántortanító felvette az egyházkerületi segélyt, azt azonban fizetésébe nem számolta be, a felvett összeg visszatérítésére kérik kötelezni.

Egyházmegyei közgyűlés ezt az ügyet kiadja a józsefházai egyházba az ügyek elintézésére előbbi határozatban kiküldött bizottságnak, felkérve a bizott-

ságot, hogy a panaszba tett tények lekintetében is tény-állást megállapítani s amennyiben lehető az ügyeket elintézni sziveskedjék és az eredményről tegyen jelentést a bizottság az egyházmegyei közgyűlésnek.

27. szám. A batizi presbytériumnak új lelkészi díjlevelet megállapító 21—1938 sz. határozatát:

Közgyűlés feloldja s utasítja presbytériumot, hogy igyekezzék olyan díjlevelet kiállítani, mely az eredeti javadalmat nem csökkenti.

28. szám. A vetési presbytérium 3—1938 sz. határozatával megállapított új lelkészi díjlevél megerősítését

Közgyűlés meglagadja, mert a díjlevél módosítására ok nem forog fenn.

29. szám. A pusztadaróci presbyterium f. évi jul. hó 31-én tartott gyűlésében új lelkészi díjlevelet állapított meg, melybe a régi díjlevélben foglalt javadalmakon kívül beállította 2. pont alatt annak a 2 hold szántónak haszonélvezetét, mely eddig a kántor javadalmát képezte. 3-ik pont alatt beiktatta a Kanizsay Jenő 30.000 Leus, Ember Gézáné 30.000 Leus, Nagy Béla 5000 Leus és Madarassy Árpád 3500 Leus adományaiából vásárlandó összes földek használatát; 5 pont alatt 21 köből tiszta buza helyett 30 mázsát; a 6 és 7 pont alatt a régi 6 öl fa helyett 3-at természetben, 3 öl helyett pedig 1500 Leut és a 9. pont alatt a régi 2 szekér széna helyett 1200 Lei széna váltságot.

Közgyűlésünk meghatva áll meg az Isten iránti háládatosságnak és az egyház iránti szeretetnek ama felemelően magaslatos ténye előtt, mely a pusztadaróci egyházzal szemben a fent említett adakozók részéről megnyilvánult. Ritka, szép példái ezek az adományok annak, hogyan kell egyházunkat igaz hitből fakadó áldozatos cselekedetekkel szeretni és segíteni és hogy kell arra — mások előtt is világoskodva — példát adni. Ezért azt a hálás köszönetet, melyet az esperesi jelentéssel kapcsolatban a kegyes adakozókkal szemben már kifejezett, itt ismételt jó kívánatai kapcsán kifejezésre juttatja.

A beesatolt díjlevél javadalmi tételeit ezzel egészíti ki:
„13. Lakás és Kert természetben“ A 75—1934 sz. egyh. ker. határozatban foglalt zárdék a díjlevélre reá-

vezetendő és további megerősítés végett felterjesztendő a díjlevél kerületi gyűlés elé.

30. szám. Az aranyosmeggyesi presbitérium 30—1938. sz. határozatát, melyben Váry Imre kántor személyére szólóan a kántori fizetést évi 4000 Leuval felemelte.

Közigyűlésünk jóváhagyja.

31. szám. Tárgyaltuk az aranyosmeggyesi presbiterium 31—1938 sz. határozatát 15 000 Leunak saját alapjaiból kölcsönvétele és régi tartozásának törlesztése ügyében.

Közigyűlésünk a kölcsön felvételét a presbiterium határozatában említett értelemben engedélyezi.

32. szám. A máramarosszigeti presbiterium f. évi július hó 31-én hozott 4 sz. határozata alapján kiállított új lelkeszi díjlevelet

Közigyűlésünk maga részéről jóváhagyja és elrendeli, hogy a 75—934 sz. ker. határozatban olvasható záradékkal ellátva felterjesztendő a kerületi közgyűlésre.

33. szám. Nagybányai ref. egyháznak 199.000 Leu kölcsöne áll fenn saját alapjaival szemben, melynek törlesztésére a 121—933 sz. egyh. ker. határozat évi 20.000 Leu törlesztésre kötelezte egyházat. Ezen összegről való gondoskodást az egyház költségvetése, mint a múlt években, úgy f. évben sem engedte meg, azért kéri a presbitérium a törlesztésnek határozatlan időre való felfüggesztését.

Egyházmegyei közgyűlés ily természetű engedélyt nem adhat, mert nem óhajt precedenst szolgáltatni az ily nemű kötelezettségek határidő nélküli halasztására. Méltányolva mégis az egyház indokait, hozzájárul a törlesztés újra felvételének három évre való elhalasztásához, az egyh. ker. közgyűlésre leendő felterjesztés mellett.

34. szám. Az avasujvárosi presbitériumnak 50.000 Leu rendkívüli adó kivetésére vonatkozó, f. évi július hó 10-én 4. sz. a. hozott határozatát

Közigyűlésünk jóváhagyja és a rendkívüli adó kivetését 13 osztályba sorozás alapján engedélyezi.

35. szám. A csengerbagosi presbiterium rendkívüli egyházi adó kivetését kimondó, f. évi aug. 14-én hozott 7 sz. határozatát

jóváhagyja a közgyűlés és a rendkiv. adó kulcsát az egyháztagok állami adójának 20%-ban ál-

lapítja meg. A kivétel csak az 1938 évre szól.

36. szám. A józsefházai presbyteriumnak rendkívüli egyházi adó kivetésére vonatkozó 23—1938 sz. határozatát

jóváhagyja a közgyűlés az 1938 évre. A rendkívüli adó a rendes pénz egyházi adónak 15%-a.

37. szám. Az ombodi presbyteriumnak f. évi márc. 5-én hozott 3 sz. határozatát, melyben a templom újraépítése céljából 300.000 Lei rendkívüli adó kivetését mondotta ki, úgy hogy a rendkívüli adó a rendes adó ötszöröse

jóváhagyja közgyűlésünk s a rendkívüli adó kivetését engedélyezi.

38. szám. A csengerbagosi presbyterium aziránt keresi meg közgyűlésünket, hogy tegyen előterjesztést az egyh. kerülethez annak a kérdésnek tisztázása végett, hogy kötelező-e a mezőgazdaságban a román vallási és nemzeti ünnepeknek munkaszünettel megtartása.

E tárgy felett, mivel ez nem egyházi ügy, közgyűlés napirendre tér.

39. A csengerbagosi presbyterium f. évi ápr. 3 án hozott ama határozatát, mellyel az egyházi közmunka váltságot úgy állapította meg, hogy egy napi gyalogos közmunkának 50 Leu, egy napi ígás közmunkának 150 Leu a váltsága

Közgyűlésünk megerősíti.

40. szám. A kispaleskei presbyteriumnak az egyházi közmunka váltságot megállapító 9—1938 sz. határozatát

közgyűlés megerősíti.

41. szám. Az erdődi leányegyház presbyteriuma az egyház lélekszámának 143-ra helyesbitését kéri.

Utasítja közgyűlésünk a presbiteriumot, hogy hiteles kimutatásban családonként tüntesse fel az egyház lélekszámát és úgy terjessze fel a kérelmet közgyűlésünk elé.

42. szám. Az aranyosmegyesi presbiteriumnak hiteles igazolással támogatott kérelme alapján

közgyűlésünk az egyház lélekszámát 1938 évre 167-ben állapítja meg s egyuttal elrendeli, hogy az egyházmegyei járulékok ezután a helyesbitett lélekszám után állapittassanak meg. A kérelmet felterjesztjük a kerületi közgyűlésre.

43. szám. A kispaleskei presbiterium 17—1938 sz. azon határozatát, melyben kimondotta, hogy a különböző alapoktól kölcsönvett 10 240 Leut 15 év alatt 1% kamat mellett fizeti vissza, közgyűlésünk azzal a változtatással hagyja jóvá, hogy az egyház a kölcsönt 10 év alatt egyenlő részletben fizesse vissza és biztosító okiratot küldjön be az esperesi hivatalhoz.

Esperest pedig felkéri, hogy a visszafizelést évenként ellenőrizze.

44. szám. A kispaleskei presbiteriumnak a lelkészlak javítása tárgyában hozott f. évi XVII. a. határozatára

utasítja közgyűlés a presbitériumot, hogy a lelkészlakot a javítási munkálatok célszerű kivitele végett szakértővel vizsgálta meg s annak észrevételeit közölje esperesi hivattal. Gondoskodják fedezetről s a még hiányzó összeget, — ha előbb nem tudná előállítani — állítsa be a jövő évi költségvetésbe.

Esperest pedig felhatalmazza, hogy a szakértői utasítás szerinti végzendő javításhoz adjon engedélyt az egyháznak.

45. A hosszumezői presbitériumnak különböző rendeltetésű alapok összevonása tárgyában kelt 53—1938 sz. határozatától.

Közgyűlésünk a jóváhagyást megtagadja, mert az említett alapok külön-külön rendeltetésűek, tehát külön is kezelendők.

46. szám. A hosszumezői egyház presbitériuma 1938 év augusztus hó 15. napján 52 szám alatt hozott határozatában kimondta, hogy azokkal az adósokkal, akiknek a konverzióra való jogát nem ismerte el s akik csak 1 % kamatot fizetnek, egyezséget óhajt kötni. Az egyezés tartalma az volna, hogy elengedi a követelések 50 % át, az adósok kötelezik magukat, hogy az el nem engedett 50 % után 4 % kamatot fizetnek.

Érdemleges határozat előtt az egyházmegyei közgyűlés meghagyja a hosszumezői egyház presbitériumának, hogy állapítsa meg külön külön, kik azok az adósok, akikkel szemben engedményt óhajt tenni s egyenkint milyen összeggel tartoznak, mik a kölcsönök fedezetei, mennyit tesz ki az egyház követelése, mennyit tesz az engedmény s ezek megállapítása után, hozzon

szabályszerű új határozatot és az iratokat terjessze az egyházmegyei tanács, illetve egyházmegyei közgyűlés elé.

47. szám, A szatmári presbitérium 1929 június 17 én tartott gyűlése 50. sz. határozatával kimondotta, hogy a 945 sz. betétben szereplő egyházi ingatlanból egy 212 [m] öl kiterjedésű telekhelyet elad 42 400 Leuért Fekete Sándorné—Gál Róza és Mészáros Ferencz és neje Szabó Ágnes szatmári lakosoknak. Lelkész szerint az eladási ár megfelelő volt a forgalmi értéknek és az eladással ez az ingatlan a kisajátítástól lett megmentve.

A szatmári presbitérium határozatát közgyűlésünk jóváhagyja s a becsatolt adásvételi szerződést ilyen értelmű záradékkal ellátva, felterjeszti iratokat az egyházközségi közgyűlésre.

48. A szatmári ref. főgimnázium igazgatótanácsa 1935 május 4-én tartott ülésében elhatározta, hogy az intézet tulajdonát képező és a 954 sz. betétben 4838—13 sz. alatt szereplő 263 négszög öl kiterjedésű Vajai utcai telket eladja Beregi István és neje szatmári lakosoknak 52.600 Leu vételárért. Beterjeszti a vonatkozó adásvételi szerződést.

Közgyűlésünk az igazgatótanács határozatát jóváhagyja. A becsatolt szerződést záradékolva, felterjeszti iratokkal együtt a Ker. közgyűlésre.

49. szám. A szatmárgörbendi presbitériumnak új adókulcsot megállapító 22—1938 sz. határozatát közgyűlés megerősíti.

50. szám. Kisgyörgy János felolvassa a sighetli ref. liceumra vonatkozó alábbi jelentést

Nagyliszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

1. A múlt évi egyházmegyei közgyűlésen már bejelentettem, hogy a sighetli járásbíróság az egész lyceumi vagyont Máramaros megyére átirta. Ezen járásbírószági végzés ellen fellebezést adott be a sighetli ref. egyház, a nagybányai ref. egyházmegye és a királyhágómelléki ref. egyházkerület, valamint a sighetli állami ügyvéd. A törvényszék már három ízben tűzte ki ez ügy tárgyalását, azonban az ügy érdemben lefárgyalva még nem volt és határozathozatal nem történt.

2. A lyceumi vagyon jövedelmének felhasználása a normális keretek között történt az egyházmegye határozata által megszabott

irányelvek szerint. Sajnos a fennálló hátralékoknak egy részét még mindig nem lehetett behajtani, minthogy a főépületet közintézetek bérlik.

Az 1937-ik évi számadást és vagyonleltárt a gazdasági bizottság megvizsgálta, az igazgatótanács 1938 augusztus 23 án tartott gyűlésének 1. pontjában hozott határozatával elfogadta és felülvizsgálat és jóváhagyásra az esperesi hivatalhoz felterjesztette. Az egyházmegyei számvevőség jóváhagyásra ajánlja.

3. Jelentem, hogy Nagy Sándor egyházmegyei tanácsbírónak halálával, ki oly meleg szeretettel viselte szívén a sighetli lyceumnak a sorsát is és fáradságot nem ismerő buzgósággal szolgálta annak ügyét, az igazgatótanácsban egy hely megüresedett, erre az állásra az igazgatótanács egyhangulag Dr. Ajtay Nagy Gábor tanácsbíró jelöli abban a biztos reményben, hogy az ő személyében méltó utódot nyer a sighetli lyceum igazgatótanácsa.

Egyházmegyei Közgyűlés:

1. Tudomásul veszi a lyceum telekkönyvi tulajdonjogának visszaszerzése iránt megindított eljárását az egyházi hatóságoknak.

2. A sighetli ref. lyceumnak az egyházmegyei számvevőség által felülvizsgált és jóváhagyásra ajánlott 1937 ik évi számadását és vagyonleltárát jóváhagyja, pénztárosnak a felmentést a szokásos fentartásokkal megadja és elrendeli a számadásnak, vagyonleltárnak és költségvetésnek a vonatkozó jegyzőkönyvi határozatokkal együtt az egyházkerületre leendő felterjesztését.

3. A megüresedett igazgatótanácsi tagságra dr. Ajtay Nagy Gábort közfelkiáltással megválasztja.

51. szám. A szatmárudvari-i presbyteriumnak azon határozatát, melyet a f. évben összeállított választói névjegyzék ellen a berendi külbirtokosok részéről beadott fellebbezés tárgyában aug. hó 7-én 3. sz. alatt hozott

közgyűléstünk megsemmisíti, mert az törvénybe ütközik. A választási névjegyzékbe való felvétel tárgyában ugyanis végérvényesen az esperes dönt, akinek határozata vita tárgyává nem tehető.

52. szám. A szatmárudvari i anya- és a berendi leányegyház közötti jogviszony és a lelkeszi javadalom megállapítása te-

kintetében tett felterjesztésre

utasítja közgyűlésünk a szatmáruddvari-i anya és a berendi leányegyház presbyteriumait, hogy a jogviszony megállapítását illetően kössenek szerződést s abban az összes kérdéseket rendezzék.

A berendi presbyteriumot külön is felhívja és utasítja, hogy a díjlevélben olyan lelkeszi javadalmat biztosítson, mely az általuk kívánt lelkeszi szolgálatnak megfelelő ellenértéke legyen.

53. szám. Széll György lelkész, nyug. esperes úgy a maga részéről, mint Nagy Lajos nyug. lelkész, Magoss Ferencz és Joó Kálmán lelkészek, mint a bezárt régi egyhm. lelkeszi gyámintézet éleiben levő tagjai nevében is kéri mult évi közgyűlésünk 16. sz. határozata azon pontjának megváltoztatását, mellyel a régi Gyámintézet meglevő tőkéjét beutalta a mult évben alakult lelkeszi segélyegyesület pénztárába.

Közgyűlés helyt adva az előterjesztésben foglalt indokolt kérésnek, 16—1937. sz. határozatának ezen részét megváltoztatja és a gyámintézeti tőkét meghagyja közpénztárnok kezelése alatt, hogy abból a jogosultak alkalomadtán segélyben részesülhessenek.

54. szám. Széll György nyug. espereinek a tanítóköri értekezleteknek évenként 6 ról 4-re csökkentése tárgyában tett előterjesztésére

Közgyűlésünk megkeresi az egyh. ker. közgyűlést aziránt, hogy fogadja el az állami tanítókra vonatkozó rendelkezést, mely szerint 2 havonként 1 értekezőt tartandó.

55. szám. A misztótfalui presbitérium 17—1938 sz. határozatát, melyben kimondotta, hogy tőkepénzből bérházához egy szoba, konyha, kamarából álló szárnyépületet épített tőkepénzének biztosabb és jövedelmezőbb befektetése céljából,

közgyűlésünk azzal az utasítással hagyja jóvá, hogy az építendő ház jövedelme a befektetett tőkepénz rendelkezésének megfelelően legyen használva.

56. A nagybányai presbitérium 56—1937 sz. határozatából folytatólag felterjeszti a „Balkó László emlékét megörökítő alap” 4 példányban kiállított alapító levelét. Az alap összege 10.000 Lei,

rendelgetése: árva, vagy szegénysorsú gyermekek ruháneművel segítése.

Közgyűlés az alapító leveleket jóváhagyja s így záradékolva az egyh. ker. közgyűléshez felterjeszti.

57. Néhaj Juhász Péter volt szatmárvári-i lelkész 16—1937 sz. fegyelmi bírósági ítélettel 3.000 Leu pénzbírság megfizetésében marasztaltatott el. Szigeten lakó özvegye azzal a kéréssel fordul közgyűlésünkhöz, hogy a bírságot engedje el, mert erején felül kiadásba került férje hosszas betegeskedése s eltemetése. Ő minden vagyon nélkül maradt s nyugdíja folyósítása is csak fél év múlva várható.

Közgyűlés a bírságot méltányosságból elengedi. Egyházmegyei pénztárost azonban kötelezi, hogy hasonló esetek megisméllődésének elkerülése végett minden kiírt pénzbírságot haladéktalanul hajtson be.

58. szám. A borpataki szórványban lakó reformátusok f. évi június hó 26-án tartott értekezlete egyhangulag kimondotta, hogy fiók egyházzá alakul és megválasztotta a presbitériumot is, mely határozatot hozott a fiók egyháznak az anyaegyházhoz való jogviszonyának megállapítása tárgyában. Az anyaegyház presbitériuma is tárgyalta ez ügyet és meghozta idevonatkozólag 47—1938 sz. határozatát.

Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul a borpataki szórvány megerősödését; egyházas érzületének gyűlekezeti szervezkedésben és teherviselésre való elkötelezésben történt megnyilatkozását s fiókegyházzá való szervezkedésére, presbitériuma megalakulására s az anyaegyház való jogviszonya szabályozására vonatkozó határozatokat jóváhagyja.

Oláh Sándor nagybányai lelkésznek a borpataki fiókegyház megalakítása körüli s annak vezetésére felajánlott önzetlen, fáradhatatlan munkájáért köszönetet mond. Egyben felhívja a borpataki fiókegyház presbitériumát, hogy ekkora fáradsággal járó munkát minden ellenszolgáltatás nélkül sem nem igényelhet, sem el nem fogadhat; azért gondoskodjék költségvetésileg annak honorálásáról. Az egyházkerületi közgyűlést pedig fекéri, hogy a nagybányai missziói kör segélyét méltóztassák 6000 Leuról 8000-re felemelni.

Az összes iratok felterjesztetnek az egyházkerületi közgyűléshez.

59. szám. A nagytarnai lelkes és gondnok kéri, hogy közgyűlés mentse fel az egyházat az 1937 évi járulékok fizetése alól, mert az egyház olyan szegény, hogy az egyházi épületek javíttatására is képtelen; az egyháztagok legnagyobb része vagyontalan zsellér s a hivek 44 százaléka semmi terhet nem visel szegénysége miatt.

Közgyűlés a nagytarnai egyházat — méltányolva az egyháztagok nagy szegénységét — a közalap kivételével, felmenti az 1937 évi egyházmegyei járulékok fizetése alól.

60. szám. Tárgyaltuk a nagytarnai egyháznak 2375 Leu egyházkerületi járulék elengedése iránt előterjesztett kérelmét.

Bár nem hive közgyűlésünk a közegyház fontos érdekeit szolgáló kerületi járulékok törlésének, tekintettel a nagytarnai egyház kérelmében ecsetelt és közismert kényszerhelyzetére, — a kérelmet pártolólág terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez.

61. szám. Tárgyalta közgyűlés Z. Demeter János józsefházai kántorlanító fizetés-kiszolgáltatás iránti kérését s ezzel kapcsolatban Acs Péter és társai fellebbezését a presbiterium 34 és 65 – 1937 sz. határozatai ellen.

Ezen ügyek szerves részét képezik a józsefházai gyűlekezetben uralkodó szomorú állapotoknak, amelyek orvoslására 25 sz. határozatával bizottságot küldött ki közgyűlésünk. Azéri ezek bevizsgálását és az elintézés módjára való javaslattevés is eme bizottság hatáskörébe utalja.

62. szám. A tamásváraljai presbiterium ingatlan eladásra vonatkozó határozatát és annak alapján 1 kat. hold 80 öl területű ingatlannak árverésen történt eladását 10.900 Leiért, — az eladás bevizsgálására kiküldött Kürthy Károly tanácsbíró jelentése után —

közgyűlés tudomásul veszi; a kérdéses terület eladását engedélyezi azzal, hogy az eladási ár földvásárlási tőke címen kezeltesse és 2 év alatt ingatlan vételre fordíttassék.

E határozat felterjesztendő az iratokkal a kerületi közgyűléshez.

63. szám. A halmi-i egyház nevében Kürthy Károly lelkésznek közgyűlésünk elé terjesztett kérelmére

a halmi-hegyi hívek 133 lelket kitevő száma után a halmi-i egyház terhéről törli közgyűlésünk 1938-tól kezdődőleg az egyházmegyei járulékokat és azzal a tamásváraljai egyházat terheli meg. A halmi-i egyház lélekszámát 777-ben állapítja meg. A hátralékos járulékokat illetőleg pedig utasítja presbiteriumot, hogy visszamenőleg évről-évre, számszerűleg állapítsa meg, hogy mily összeggel volt megterhelve a halmi-i egyház a halmi-hegyi hívek után és e kimutatás alapján megismételheti kérelmét.

64. szám. Kovács Gyula szamosdarai lelkésznek a tanítói lakás és kert megosztása tárgyában beadott kérelmét

közgyűlés elutasítja és előbbi határozatát fenntartva, megengedi, hogy a darai tanítói lakást további intézkedésig Adorján Mihály felfüggesztett tanító használja, mert egy öt tagú családnak lakásul 2 szoba s konyhából álló lakás szükséges.

65. szám. Papp József máramarosszigeti lelkésznek a máramarosugocsai körben viselt dékáni tisztségéről való lemondását felhozott indokaira tekintettel

közgyűlésünk tudomásul veszi és helyébe Kósa Rezső dabolczi lelkészt választja meg.

66. szám. Takács Lajos nagybocskói lelkésznek jelentését tárgyaltuk, mely szerint nem tehetett eleget egyházmegyénk ama határozatának, hogy a Máramaros m. területén szétszórtságban lakó reformátusokat összeírja és gondozás alá vegye, mert a Prefektus urtól nem kapott erre engedélyt.

Egyházmegyei közgyűlés Takács Lajos lelkészt újból kötelezi, hogy hajtsa végre mielőbb úgy az egyházmegyei, mint a kerületi gyűlésnek e tárgyban hozott határozatait.

67. szám. Takács Lajos nagybocskói lelkész kéri, hogy az egyházmegyei járulékok címén fennálló hátralékokat közgyűlésünk engedje el és jövőben e járulékok csak az anyaegyház 19 lelke után vessenek ki.

Közgyűlés a kérelmet nem teljesíti.

68. szám. A Főt. és Múlt. egyházkerületi közgyűlés 70—1937 sz. határozata folytán

megállapítja egyházmegyei közgyűlés, hogy azok az okok, amelyek az egyházkerületi közgyűlést 54—1929 sz. határozatának meghozatalára indították, máig sem szűntek meg. Takács Lajos missziói lelkész nem költözött ki székhelyére ma sem, Bocskón lakik, ma sem részesíti s nem is részesítheti a missziói területen lakó egyháztagokat intenzívebb lelki gondozásban.

69. szám. Tárgyaltuk id. Csernátoni Béni hosszumezői lakos, volt földvételi-alap pénztáros ügyét a kezelése alatt 1926 jan. 1-én felmerült hiánynak: 8514 Leu tőke összegnek visszatérítése tárgyában.

Közgyűlés Kürthy Károly számvevő jelentése alapján megállapítja, hogy id. Csernátoni Béni pénztáros kezéhez 1926 jan. 1-én 8514 Leu tőkelartozás fizetve lett be, amely összeg csupán a földvételi alap főkönyvben szerepel, de a pénztári naplóba nem lett bevezetve. Utasítja id. Csernátoni Bényt, hogy fenti összeget és jelzett időtől számított törvényes kamatait f. év dec. 31-ig a hosszumezői egyház pénztárába fizesse be.

70. szám. Tárgyaltuk a turtarebesi presbyterium f. évi 58. sz. határozatát, mellyel a nagygyérci határban fekvő kb. 9 holdnyi kaszálót 3 évre bérbeadta. A haszonbérleti szerződést jóváhagyásra fellerjeszti.

Közgyűlés a hivatolt határozatot és a haszonbér-szerződést jóváhagyja, mivel az kellő körültekintéssel van megszerkesztve és a felajánlott 3600 Leu évi haszonbér a forgalmi értéknek megfelel.

71. szám. Az aranyosmeggyesi presbyterium által néhai Szabó József lelkész emlékére létesített sirgondozási alapról kiállított és belerjesztett alapító leveleket

Közgyűlésünk örömmel erősíti meg és a presbyteriumnak nemes gondolkozásra valló cselekedetért köszönetet mond.

72. szám. Tárgyalta közgyűlés a vetési presbyteriumnak a f. évi költségvetés összeállításának megtagadása tárgyában f. hó 1-én 4. sz. alatt hozott határozatát.

Közgyűlésünk elrendeli a vetési presbyteriumnak,

hogy a f. évi költségvetést haladéktalanul készítse el és az esperesi intézkedéseket tartsa tiszteletben és fogadtassa, mert eddigi eljárása és határozata törvénytelen. Mindaddig, míg a lelkészi díjlevél érvényben van, az abban megállapított javadalom szolgáltatandó ki a lelkésznek; legfeljebb birtokon kívül van módja a presbyteriumnak új lelkészi díjlevél elkészítése tárgyában intézkedni; de az új díjlevél csak azután léphet érvénybe, ha azt a felettes egyházhatóság megerősítette. A költségvetésben pedig annyi költségre kell presbyteriumnak fedezetet keresni, amennyi kell az egyház összes szükségletei fedezetére, beleértve az érvényben levő lelkészi díjlevélben foglalt javadalmakat is. Ha pedig ennek a figyelmeztetésnek és meghagyásnak sem lenne eredménye, felhatalmazza közgyűlésünk az Elnökséget, hogy a presbyteriumot oszlassa fel és az ügyek vitelével a csengerbagosi presbyteriumot bizza meg s rendelje el a választás megejtését.

73. szám. A halmii ref. egyháznak 1931 december 18-án 25.813 Leu adóssága volt a Halmii Egyesült Banknál, mely az időközi törlesztésekkel 17.300 Leura csökkent. Ugyanott voltak letéve az egyház 30.104 Leut kitevő alapjai is banki betétképen. Ez az összeg a konverziós törvény következtében 10 év alatt kamatmentesen fizetendő 10.537 Leura csökkent. A bank hajlandónak nyilatkozott utóbbi összeggel kiegyenlítettnek tekinteni a 17.300 Leu adósságot, ezt az ajánlatot presbyterium kedvezőnek találta és egyhangulag elfogadta. Kölcsön vette tehát szabályszerű presbyteri határozattal maradék alapjait 10.537 Leu értékben s azt betudta adóssága teljes kiegyenlítésébe. Ezen kölcsönművelethez azzal kéri em. közgyűlés jóváhagyását, hogy az összeget 5 év alatt kamatmentesen visszatéríti.

Em. közgyűlés jóváhagyja halmii presbyterium kölcsönműveletét, kötelezi a kölcsönvett alapoknak 5 évi egyenlő részletfizetéssel leendő visszaállítására és felhívja Esperes urat e köteleesség teljesítésének ellenőrzésére.

74. szám. Halmii ref. egyház nagymértékű egyh. ker. járulék hátralékának 50 százalék engedménnyel való törlesztésére záros határidőt kapott. Hogy e kedvezménytől el ne essék, más fedezet

hiányában szabályszerű presbiteri határozattal 15.000 Leu kölcsönt vett fel egy évre a Vármegyei Takarékpénztártól. Ebből 5.000 Leut már vissza is fizetett, a maradványt nov. 1 én szintén ki tudják és ki fogják fizetni. E kölcsön felvételéhez kérik em. közgyűlés utólagos jóváhagyását.

Em. közgyűlés jóváhagyja a halmii presbitérium kölcsönfelvételét, de utasítja presbiteriumot a biztosító okirat utólagos beterjesztésére, amellyel együtt az ügy felterjesztendő a Ft. Mélt. Egyházkerületi közgyűléshez

75. szám. Rajz Erzsébet hiripi tanítónőnek fizetése kiszolgáltatása tárgyában lett előterjesztésére

kötelezi közgyűlésünk a hiripi egyház presbiteriumát, hogy a Báthori Zsófia lemondásának napjától Rajz Erzsébet tanítónőnek a teljes tanítói javadalmat szolgáltatassa ki.

76. szám. A kitűzött ügyek letárgyalása után

gondnok ur közgyűlésünk nevében köszönetet mond a nagybányai presbyteriumnak, elsősorban illusztris Elnökségének, a Nőszövetségnek és az egész gyülekezetnek azért a meleg vendégszeretetért, amelyben közgyűlésünk tagjait részesítették. A közgyűlést bezárta, amely esperes hálaadó s végzett munkánkra áldást kérő imájával s a 245. dicséret 10 versének elénekklésével véget ért.

A Nagybányai Református Egyházmegye 1938 évi aug. hó 30 án Nagybányán tartott közgyűlésében tárgyalta 1—76. sz. ügydarabokról felvett jegyzőkönyvet hitelesítjük.

Szatmárnémetiben, 1938 évi szeptember hó 13.

Dr. Böszörményi Emil,
e.-m.-i gondnok.

Visky Ferencz
Sárközi Lajos
Kürthy Károly

Boros Jenő,
esperes.

Dr. Harcsár Géza
Dr. Mártha József
Tereh Géza

Jegyzették : 5, 6, 7, 11, 12, 13, 17, 18, 25, 29, 32, 38, 44, 45, 47, 48, 51—54, 66, 67, 71 és 75 számokat: Visky Ferencz lelk. főjegyző.

A 21—24, 26, 46 és 68 számokat: dr. Mártha József vil. főjegyző.

Az 1, 2, 3, 4, 9, 10, 14, 15, 19, 20, 27, 28, 30, 31, 34—37, 39—43, 49, 55—60, 62—65, 72 és 76 számokat: Gulya Géza lelk. jegyző.

A 33, 61, 73 és 74 számokat: Tereh Géza vil. jegyző.

A 8, 16, 69 és 70 számokat: Kürthy Károly, az 50 számot: Kisgyörgy János előadók.

A bíróság határozatai.

1. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Bíróság, a Magoss Árpád szatmárhegyi lakos lelkész panaszára File József helyettes kántor szatmárhegyi lakos ellen folyamatba tett fegyelmi bírósági ügyben az 1938 március hó 31-én Szatmáron tartott tárgyalás után, a következő

V é g z é s t

hozta :

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Bíróság a Magoss Árpád lelkész panaszára File József helyettes kántor ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben, mivel panaszos panaszát visszavonta, az eljárást megszünteti, a vizsgálati felmerült eljárési költséget felek terhére 850 Leuban megállapítja s elrendeli annak a letétbe helyezett összegből való kifizetését.

2. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Bíróság, a Kurpé Ferencz livadai lakos ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben megtartott tárgyalás után a következőképpen

i t é l t :

A Nagybányai Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Bíróság Tóth Gyula livadai lakost a panasz és következménye alól felmenti s kötelezi Kurpé Ferencz livadai lakos panaszost, hogy 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizessen be az egyházmegye pénztárába 300 Leu bírósági költséget s 50 Leu tanudíjját.

3. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Bíróság Ács György és társai, józsefházai egyháztagoknak, mint panaszosoknak Z. Demeter János józsefházai kántor-tanító, mint panaszlott elleni fegyelmi panasz tárgyában Szatmáron 1938 március hó 31-én tartott ülésében a következőképpen

i t é l t:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Z. Demeter János józsefházai panaszlott kántorlanitót vád és következményei alól felmenti.

4. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Kovács Gyula lelkész panaszára Adorján Mihály darai tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben 1938. márc. 31-én Szatmáron tartott tárgyalás után következőképen

i t é l t:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Adorján Mihály darai tanitót vétkesnek mondja ki E. T. V. tc. 34 §. 1. 3. 4. pontjaiban felsorolt fegyelmi vétségben és ezért őt az V. tc. 35 §. d. pontjában megszabott fegyelmi büntetés alkalmazásával a darai tanitót állástól minden munkaadalmazás nélkül elmozdításra itéli és 300 Leu költségnek 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett az egyházmegye közpénztárába befizetésére kötelezi.

5. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság, Bihari Lajos és társai, darai egyháztagok, mint panaszosoknak Kovács Gyula darai ref. lelkész panaszai elleni fegyelmi panaszában Szatmáron, 1938. március hó 31-én tartott ülésében következőképen

i t é l t:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Kovács Gyula darai lelkészt a vád és következményei alól felmenti. Panasztevőket egyetemlegesen elmarasztalja 200 Leu bírási költségben.

6. B. sz. A Nagybányai Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság a Kovács Gyula darai lelkész panaszára N. Kácz László s társai darai lakosok ellen folyamatba tett fegyelmi bírósági ügyben 1938. március hó 31-én, Szatmáron megtartott tárgyalás után a következő

V é g z é s t

zta:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság a Kovács Gyula darai lelkész panaszára N. Kácz László s társai ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben az eljárást megszünteti.

7. B. sz. V é g z é s. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Fegyelmi Biróság Nagybányán, 1938. augusztus hó 30-án megtartott tárgyalás után az Adorján Mihály darai lakos, felfüggesztett tanító által a 41—1937 f. ü. szám alatt hozott felfüggesztő végzés ellen beadott felebbezését elutasítja, s a megtámadott végzést helyben hagyja,

m e r t

ma már nemcsak azok az indokok állanak fenn, melyek a felfüggesztett végzés alapját képezték, hanem a fegyelmi biróság időközben a felebbező ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben ítéletet is hozott, mellyel felebbezőt hivatalvesztésre ítélte, tehát ha a felfüggesztés eddig nem lett volna kimondva, azt most kellett volna elrendelni.

8. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Fegyelmi Biróság a Takács Lajos nagybocskói missziói lelkész, m-szigeti lakos ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben Nagybányán, 1938. aug. 30-án tartott ülésében meghozta a következő

i t é l e t e t:

Takács Lajos vádlótat bűnösnek mondja ki az V. tc. 34 §. A. 3 és 7. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben s ezért őt az V. tc. 35 §. b.) pontja alkalmazásával feddésre ítéli. Miután panaszolt az ítéletben megnyugodott, elnök a fegyelmi büntetést ezekkel a szavakkal: „Megfeddem őnt!” — kiszolgáltatla.

9. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Közigazgatási Biróság az Adorján Mihály darai lakos, felfüggesztett tanító által Kovács Gyula darai lakos, lelkész ellen beadott panasz alapján folyamatba tett közigazgatási ügyben az 1938 augusztus hó 30-án Nagybányán tartott tárgyaláson a következő

I t é l e t e t

hozta:

Közigazgatási Biróság az Adorján Mihály panaszát elutasítja, egyben megállapítja, hogy a darai egyházban a kántor-tanító javadalmát képező földek jövedelme 1937. év szept. hó 1-től 1938. augusztus hó 31 ig terjedő egy évre 11.890 Leut tett ki, melyből Adorján Mihályt a 450 leu szántás s trágyázásért felszámított s elismert összeg levonása után, 5184 leu illeti meg, míg a jövedelem többi része a helyettes tanítónő s kántor javadalma, s kötelezi a darai egyház presbitériumát, hogy a fennli összeget ennek a meg-

osztásnak megfelelően fizesse ki, s ha Adorján Mihály a felvételt megtagadná, az őt illető összeget tegye birói le'élbe.

10. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Fegyelmi Biróság Kovács Gyula lelkész darai lakos panaszára. Adorján Mihály darai tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben 1938 aug. 30 án Nagybányán tartott tárgyalás után meghozta a következő

V é g z é s t:

Biróság helyt ad panaszlott kérelmének s a tárgyalást elhalsztja. Új határnapot hivatalból fog kitzetni.

11. B. sz. A Németh Elemér vetési főgondnok ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben a Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Fegyelmi Biróság 1938 aug. 30-án Nagybányán a következő végzést hozta:

V é g z é s.

Németh Elemér vetési főgondnok ellen az ET. V. tc. 42. §. e) pontja alapján a fegyelmi eljárást és a hivatolt törvény 63. §-ára támaszkodva, a vizsgálatot hivatalból elrendeli s annak fogamatosi-tására Gacsályi Zsigmond és dr. Ajtay Nagy Gábor egyházi és világi tagokból álló bizottságot kiküldi. Panaszlottnak biróküldés iránt előterjesztett kérelmét az ET. V. tc 56. § alapján elutasítja. A Gy. Kovács József felügyelő lelkész elleni viszonzáddal panaszlót külön utra utasítja.

12. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Birósága, mint Fegyelmi Biróság, a Németh Elemér vetési főgondnok ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben, a felfüggesztést elrendelni kérő ügyészi indítvány tárgyában alulirt helyen és napon a következő egyhangu

v é g z é s t

hozta:

A Németh Elemér felfüggesztését javasló ügyészi indítványt a biróság elutasítja.

13. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Kovács Gyula darai lelkész panaszára Adorján Mihály darai tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben Szaimáron, 1938. szept. 30-án megtartott tárgyalás után a következően

i t é l t:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság vétkesnek mondja ki Adorján Mihály darai tanító

az ET. V. tc. 34, § A 1. 2. és 6 pontjaiba ütköző fegyelmi vét-ségeken s ezért őt a 35. §. e. pontjának a'kalmazásával reformá-tus tanítói hivatalától való végleges megfosztásra ítéli.

14. B. sz. A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság Takács Lajosné szül. Kovács Ilona pana-szára Takács Lajos lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben Szatmáron, 1938. szept. 30-án megtartott tárgyalás után a következően

i t é l t:

A Nagybányai Ref. Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fe-gyelmi Biróság vétkesnek mondja ki Takács Lajos lelkészt az E. T. V. tc. 34, § A) 3. pontjába ütköző fegyelmi vétségben s ezért őt a 35. § c) pontja alapján 10.000 (Tízezer) Leu pénzbüntetésre ítéli s arra kötelezi, hogy a 10000 Leu pénzbüntetést, amely az egyhm. iskola-alap növelésére fordítandó és 500 Leu eljárási költ-séget 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett, fizessen meg a nagybányai egyházmegyének.

15. B. sz. I t é l e t. A Nagybányai Egyházmegye Időszaki Tanácsa, mint Fegyelmi Biróság a Szűcs Béla szárazberek-i lakos tanító ellen a Ministerul Educațiunii Naționale, Direcțiunea Inva-tamentului Particula și Confesional 101095—1938. szám alatt a Fő-tiszteletű Püspök Urhoz intézett irata alapján hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben panaszlottat a vád és következményei alól felmenti.

a) Az egyházmegye tisztikara.

Elnökség: Boros Jenő szatmári lelkész, esperes 1936 ápr. 28 óta. Dr. Böszörményi Emil egyházmegyei gondnok föld-birtokos Szatmár és Nagykolcs, 1929 nov. 20 óta.

Jegyzők; Visky Ferenc lelkészi főjegyző Egri (1936–69.)
Lelkeszi jegyző Gulya Géza Apa e. m. t. (1937–6.) Dr. Mártha József főjegyző, ügyvéd Szatmár (1933–5.) Tereh Géza tanár jegyző Szatmár (1933–5.)

Ügyész: Dr. Harcsár Géza ügyvéd, Szatmár (1901 szeptember 15.)

Pénztárnok: Gacsályi Zsigmond lelkész, Kiskolcs (1931–31.)

Levéltárnok: Veress Ferenc k. tanító Nagybánya (1937–30.)

Könyvtárnok: Kolos Vince lelkész, Vama, (1911–143.)

b) Az egyházmegye bírósága.

Elnökség: Boros Jenő esperes és Dr. Böszörményi Emil egyházmegyei gondnok.

Tanácsbírák: a) Lelkésziek: Magoss Ferenc (Mikola 1912–90.) Gy. Kovács József Ombod (1926–7) Sárközi Lajos (1929–54.) Kürthy Károly Halmi (1936–69.) Papp József Sziget (1936–69.) Gacsályi Zsigmond Kiskolcs (1938–7) b) Világiak: Dr. Helmeczy József földbirtokos Pettyén (1929–6.) Nagy Béla föld-birtokos, Lázári (1929–5.) Dr. Jakó Endre volt szolgabíró, Aranyosmeggyes (1929–54.) Simó Lajos Lenkemező (1933–70.) Tabajdy György gyógyszerész Szatmár (1937–7.) Dr. Ajtay Nagy Gábor ügyvéd Nagybánya (1938–7.)

c) Egyházmegyei tanács.

Lelkeszi tagok: Széll György avasujvárosi, Gy. Kovács József ombodi, Magoss Ferenc mikolai, Papp József szigeti, Gyöngyössy Bálint nagykolcsi és Sárközi Lajos szatmárnémetii lelkészek.

Világi tagok: Boros Zoltán Aranyosmeggyes, Dr. Helmeczy József Pellyén, Kanizsai Jenő Lázari, Tabajdy György Szatmár, Tereh Géza Szatmár, Tóth László Patóháza.

d) Képviselők, bizottságok.

Egyházkerületi képviselők. Gy. Kovács József, Sárközi Lajos és Virky Ferenc lelkészi; dr. Helmeczy József, Tabajdy György és Nagy Béla világi rendes képviselők;

Kürthy Károly, Mogyorós Sándor és Gulya Géza lelkészi; Kanizsai Jenő, Boros Zoltán és Mándy Zoltán vil. pótképviselők.

Egyházmegyei tanítóképviselek: Karikás Sándor, Molnár Ambrus, Szőke József, Tóth Zoltán és Török Bernát (Egyhm. tan.) (1937—6.)

Helmeczy és Nagy Frigyes ösztöndíj bizottság: Elnök az esperes, előadó a lelkészi főjegyző. Tagok az egyházmegye gondnoka és tanácsbírái.

Időszaki tanács: Elnökség az esperes és a gondnok. Tagok: Sárközi Lajos, Gy. Kovács József és Tabajdy György rendes; dr. Helmeczy József, Nagy Béla és Kürthy Károly póttagok.

Számvevőszék: Elnök: Tabajdy György, előadó: Kürthy Károly, tagok: Sáfár Imre, Szabó Endre, Csüri Miklós és Öry Zoltán.

Tanügyi bizottság: Elnök: Gy. Kovács József; előadó-jegyző: Gulya Géza. Tagok a szamoskrassói körben Várady József, Szőke József, Jakó László; mikolai körben Csüri Miklós, Molnár Ambrus, Osváth Elek; apai körben Gulya Géza, Karikás Sándor, Tóth László; nagybányai körben: Weghofer Sándor és Puy Géza, a szatmári körben: Fehér Bertalan, Beregi István és dr. Hadady Lajos; máramarosszigeti körben: Kósa Rezső és Tóth Zoltán.

Szociális bizottság: Elnök az esperes. dr. Koronka Pál, Tankóczy Gyula, Gyöngyössy Bálint, dr. Hadady Lajos és Király Zsigmond.

Egyházmegyei nyugdíj-bizottság: Esperes és gondnok elnöklete alatt Sárközi Lajos, Kürthy Károly, dr. Helmeczy József és Nagy Béla.

Szatmári ref. főgimn. igazgató-tanácsának tagjai: Boros Jenő esperes, dr. Böszörményi Emil gondnok, Magoss Ferenc és dr. Harcsár Géza.

Máramarosszigeti lyceum igazgató-tanácsa : Elnök : Dr. Böszörményi Emil egyhm. gondnok, helyettes elnök : Boros Jenő esperes. Tagok az egyházmegye részéről : Ajtay Nagy Gábor dr., dr. Harcsár Géza és Magoss Ferenc. A máramarosszigeti egyház részéről : dr. Lingvay Lajos és Karády György.

Közalapi bizottság : Elnök : Boros Jenő esperes, tagok : Magoss Ferenc és dr. Helmeczy József.

Missziói bizottság : Esperes ur elnöklete alatt Kürthy Károly, Sárközi Lajos, Visky Ferenc és dr. Koronka Pál.

Szavazatbontó bizottság : Esperes, gondnok, dr. Harcsár Geza, Sárközi Lajos és a jegyzői kar.

Egyházkerületi Nyugdíjintézeti Végrehajtó bizottsági képviselő : Gy. Kovács József.

Egyházmegyei könyvtár bizottság : Esperes ur elnöklete alatt Kovács Károly és Visky Ferenc.

Betűsoros tárgymutató.

a) közgyűlés jegyzőkönyvéhez :

Ajtai Nagy Gábor dr. tanácsbíróvá vál. és esküt tev. 7 sz., — szigeti liceum ig. tan. tagjává vál. 50 sz.

Amaci ingatlan csere 21 sz. — építkezés 22 sz. — legelő illetőség 23 sz.

Aranyosmeggyesi kántori fiz. felemelése 30 sz. — kö'csönfelvétel 31 sz. — lélekszám helyesbítés 42 sz. — sírgondozási alap 71 sz.

Avasujvárosi rendkívüli adó 34 sz.

Batizi új lelkészi díjlevél 27 sz.

Borpatak szórvány fiókegyházzá alakulása 58 sz.

Csengerbagosi rendkiv. adó 35 sz. — közmunkaváltság 39 sz.

Darai presbytérium feloszlása 24 sz. — tan. lakás megosztása 64 sz.

Dávid Sándor halála fel. részvét és emlékének megörökítése 6/1 sz.

Demeter János tanító fizetés ügye 61.

Ember Gézáné adományáért köszönet 6/4 sz.

Erdődi lélekszám — helyesbítés 41 sz.

Esperesi jelentés az egyhm. múlt évi állapotáról 5 sz. — az időközi változásokról és fontosabb ügyekről 6 sz.

Felekezeti tanítók memoranduma 12 sz.

Gacsályi Zsigmond tanácsbíróvá vál. és esküt tesz 7 sz. — tagja a Józsefházára kiküldött bizottságnak 25 sz.

Halmi lélekszáma és egyhm. járuléka 63 sz. — adósságrendezése és kölcsönfelvétele 73, 74 sz.

Hiripi tanítói fizetés 75 sz.

Hosszumezői alapok összevonása 45 sz. — egyezség adósokkal 46 sz. — földvételi alap hiánya 69 sz.

Iskolás növendékek (VII oszt.) abszolváló vizsgára állitassanak 10 sz.

Jakó Endre dr. tagja a Józsefházára kiküldött bizottságnak 25 sz.

Jegyzőkönyvhitelesítés 4 sz.

Józsefházai ügyek elintézésére bizottság küldetik ki 25, 26 sz. — rendkívüli adó 36 sz.

- Juhász Péter halála fel. részvét és eml. megörökítése 6/1 sz. —
birságának elengedése 57 sz.
- Kanizsay Jenő adományáért köszönet 6/4 sz. — tagja a Józsefhá-
zára kiküldött bizottságnak 25 sz.
- Kispeleskei közmunkaválltság 40 sz. — kölcsön 43 — lelkészlak-
javítás 44 sz.
- Kósa Rezső lelkész dekánna vál. 65 sz.
- Közgyűlés megnyitása (ima, megnyitó beszéd) 1 sz. — bezárása 76 sz.
- Lelkészerőtekezlet előterjesztései 14, 15 sz.
- Lelkeszi régi gyámintézet tőkéje külön kezeltessék 53 sz.
- Madarassy Árpád adományáért köszönet 6/4 sz.
- Makay György udvari lelkész bekebelezése 6/3 sz.
- Máramaros megyében lakó reformátusok összeírása 66 sz.
- Máramaroszigeti új lelkeszi díjlevél 32 sz. — liccumról jelentés 50 sz.
- Megjelent alkotótagok számbavétele 2 sz.
- Missziói bizottság jelentése 16 sz.
- Misztótfalui bérházépítés 55 sz.
- Nagybányai kölcsön 33 sz. — Balkó László emlékalap 56 sz.
- Nagy Béla adományáért köszönet 6/4 sz.
- Nagybocskói egyhm. járulékok nem törölhetnek 67 sz.
- Nagytárnai egyhm. és ker. járulékok törlése 59, 60 sz.
- Nemzeti ünnepeken mezőgazdasági munkaszünetek 38 sz.
- Nyugdíjintézeti alapszabály módosítása 11, 14 sz.
- Ombodi rendkívüli adó 37 sz.
- Papp József lemondása dékáni tisztségéről 65 sz.
- Pusztadaréci új lelkeszi díjlevél 29 sz.
- Sárközi Lajos tagja a Józsefházára kiküldött bizottságnak 25 sz.
- Sárköz—Sárközüjlaki egyezségek 19, 20 sz.
- Segédlelkeszi karban történt változások 6/3 sz.
- Segélykérő egyházak 17, 18 sz.
- Selyebi Géza lelkész nyugdíjaztatása 6/2 sz.
- Szabó József sirgondozási alap 71 sz.
- Szalmári ingatlaneladások 47, 48 sz.
- Szalmárgörbedi új adókulcs 49 sz.
- Szalmárnémetii presbytérium kormányozza a darai egyházat 24 sz.
- Szalmáruudvarii választói névjegyzék 51 sz. — és berendi leány-
egyház közötti jogviszony szabályozandó 52 sz.
- Szarka Károly nyugdíjaztatása 6/2 sz.
- Szavazatbontó bizottság jelentése 7 sz.

Számvevőszék jelentése 8 sz.
Sziky Ádám halála fel. részvét és emlékének megörökítése 6/1 sz.
Tamásváraljai ingatlan eladás 62 sz.
Tanítóértekezlet előterjesztései 11, 12, 13 sz.
Tanítói karban történt változások 6/5 sz.
Tanítóköri értekezletek munkaterve 13 sz. — számának csökkentése 54 sz.
Tanügyi bizottság jelentése 9 sz.
Tárgysorozat megállapítása 3 sz.
Turtarebesi ingatlan bérbeadása 70 sz.
Vallássérelmekre vonatkozó panaszok 15 sz.
Vetési lelk. díjlevél 28 sz. — költségvetés 72 sz.

b) bírósági ügyekhez :

Adorján Mihály tanító fegyelmi ügye 4 sz. 10 sz. 12 sz. — fellebbezése a 41—1937 sz. — felfüggesztő végzés ellen, 7 sz. panasza Kovács Gyula lelkész ellen 9 sz.
Ács György és társai panasza Z. Demeter János ellen 3 sz.
Bihari Lajos és társai panasza Kovács Gyula lelkész ellen 5 sz.
File József szatmárhegyi kántor fegy. ügye 1 sz.
Kovács Gyula panasza Adorján M. ellen 4, 12 sz. — fegyelmi ügye 5 sz. panasza Katócz László és társai ellen 6 sz.
Magoos Árpád panasza File József kántor ellen 1 sz.
Német Elemér vetési főgondnok fegyelmi ügye 11, 12. sz.
Szűcs Béla tanító fegyelmi ügye 14 sz.
Takács Lajos fegyelmi ügye 8, 13 sz.
Takács Lajosné panasza Takács Lajos ellen 13 sz.
Tóth Gyula sárközi lakos fegyelmi ügye 2 sz.
Z. Demeter János fegyelmi ügye 3 sz.

I. Melléklet a 8. könyvi számhoz.

A nagybányai ref. egyházmegye közpénztári számadása az 1937 évről.

a) BEVÉTEL.

Tételszám	T á r g y	Költség elő- irányzat	Tényleges bevee- dőség	Bevétel	Hátralék
		Lei	Lei	Lei	Lei
1	1936 évi pénztári ma- radvány	9562	9562	9562	
2	Előző évi hátralékokból	128754	156841	18258	138583
3	1937 évi egyházmegyei adóból	67933	67451	26901	40550
4	Nyomtatvány árából .		9316	5125	4191
5	Bekebelezési díjakból.		2300	200	2100
6	Átmeneti tételekből .		58680	58680	
7	Vegyesekből	1000	8379	8379	
8	Tőkéek, alapok kama- laiból	2271	2631	2631	
Összesen :		209520	315160	129736	185424

b) KIADÁS.

Tételszám.	T á r g y	Előirányzat		Tényleges kiadás	
		Egyen- ként	Össze- sen	Egyen- ként	Össze- sen
		Lei	Lei	Lei	Lei
	I. Tisztviselők fizetése ;				
1	Esperesnek	5000		5000	
2	Jegyzőknek	1500		1000	
3	Tanácsbíróknak	900		300	
4	Pénztárosnak	2000		2000	
5	Számvevőszéknek	1550		1550	
6	Könyvtárosnak	200	11150	200	10050
	II. Fuvardíjak készkiadások :				
1	Tanügyi bizottság tagjainak	2400		720	
2	Egyházlátogatóknak	1200		1200	
3	Egyházkerületi képviselőknek	3600		1800	
4	Egyházmegyei tanács költségei	1500		400	
5	Kiküldöttek uti- számlája	1500	10200	4278	8398
	III. Írószerek, nyomtatványok :				
1	Esperesi jelentés, meg- hívó, jegyzőkönyv előállítása	7000		14496	
2	Esperesi iroda írószer szükséglete	3000		1906	
3	Postai portók, taxák	600		819	
4	Egyházmegyei lelkesi könyvtár gyarapi- lásra			3664	
5	Diakonissza füzetek árában		10600	1200	22085
	Átvitel :		31950		40533

T á r g y	Előirányzat		Tényleges kiadás		Hátralék
	Egyen-	Össze-	Egyen-	Össze-	
	ként	sen	ként	sen	
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
Áthozatal :		31950		40533	4010
V. Segélyezések :					
v. Bencsik István-					
nénak régi lelkészi					
gyámint. alapból			500		
atmári gimn. nak	40000		10000	10500	30000
ztöndijakra	1000				
gi tan. gyámegyleti					
lőke kamata	200				
emi iskolák segélye-					
zésére alapok kama-					
taiból	2000				
missziói költségek	800	44000			
V. Különfélék ;					
peresi káplán					
fizetése	6000		7000		
peresi káplán után					
nyugdíjint. járulék	500		498		
atmári gimn. segély					
hátralékába	120116				120116
égi lelk. gyám. alap-					
nak vas szekrény					
árában	3500				3500
evéltár rendezésére	2800	132916			2800
Széll György arcképe-					
nek megfestése			5000		
áplántartási e.őleg					
Széll György					
káplánjának			1500		
ongrua kezelésért					
e. m. pénztárosnak			800	14798	
Átvitel :		208866		68631	160426

Tételszám.	T á r g y	Előirányzat		Tényleges kiadás		Hátralék
		Egyen- ként	Össze- sen	Egyen- ként	Össze- sen	
		Lei	Lei	Lei	Lei	
	Áthozatal :		208866		65831	160426
	VI. Átmeneti tételek :					
1	Közalap és perzelyek kerületre			13452		
2	Tabajdy Gy. adománya Concordia Szöv. be			5000		
3	Alapok áttelepítése .			31713	50165	
	VI. Tőkésített kamatok :					
1	Különböző alapok ka- matái tőkésítve . .			2631	2631	
	Összesen :		208866		118627	160426
	Bevétel :		209520		129736	185924
	Kiadás :		208866		118627	160426
	Maradvány :		654		11109	24998

II. Melléklet a 8. jkvi számhoz.

**A nagybányai
református egyházmegye tőkepénztári számadása
az 1937. évről.**

I. Közpénztári tőkék.

	1936 év	1937 év.
1. Takarékbetétek — — — —	18255 Lei	18342 Lei
2. Gróf Dégenfeld Sándor alap — —	1201 "	1208 "
3. Gróf Dégenfeld Béla alap — —	312 "	316 "
4. Ujfalussy Miklós alap — — —	1054 "	1060 "
5. Egyházmegyei jubiláris alap — —	2752 "	2766 "

II. Külön rendeltetési alapok.

1. Államsegély alap — — — —	16307 Lei	13665 "
2. Tanítói gyámegyleti alap — —	1601 "	1610 "
3. Helmeczy József emlék-alap — —	9472 "	9928 "
4. Nagy Frigyes emlék alap — — —	4363 "	4375 "
5. Egyházmegyei népisk. s.-alap —	37982 "	38036 "
6. Nyugdíj-alap — — — —	545 "	548 "
7. Kovássy Akos alap — — — —	6264 "	6325 "
8. Boros Zoltán iskolai alap — —	4558 "	4602 "
9. Egyházmegyei missziói alap — —	2484 "	2484 "
10. Nagz Béla iskolai alap — — —	6831 "	6899 "
11. Dr. Böszörményi Emil népisk. alap	12312 "	12996 "
12. Tőke segély alap — — — —	3423 "	3423 "
13. Magoss Ferenc alap — — — —	4667 "	4712 "
14. Lelkészi gyámint. alap — — —	4833 "	4932 "
16. Nagy Lajos alap — — — —	149 "	149 "
16. Biróság alap — — — —	1052 "	1096 "
17. Tabajdy Gy. népiskolai alap — —	— "	5176 "

Összesen : 140417 Lei 144548 Lei,

III. Melléklet.

**A nagybányai
református egyházmegye vagyonkimutatása
1937 december 31-én.**

I. Vagyon.

1. Közpénztári maradvány	— — — — —	11109	Lei
2. Tőkéek és alapok	— — — — —	144548	"
3. Kint levő kölcsön Kispaleskének 1931 november 1. Tőkesegélyből	— — — — —	3000	"
4. Adóhátralék kintlevőség	— — — — —	179133	"
5. Nyomtatványok árából kintlevőség	— — — — —	4191	"
6. Bekebelezési díjakból kintlevőség	— — — — —	2100	"
7. Káplántartási s. előleg megtérítés a f. számláról 145—1937, p. sz.	— — — — —	1500	"
Összes mutatkozó vagyon: 345581 Lei			

II. Teher.

1. Szatmári gimnáziumnak	— — — — —	150116	Lei
2. Vas szekrény vétel árába a volt e. m. i. gyámint.-nek	— — — — —	3000	"
3. Letét adományok a nagybocskói templom javára 100—1937. pénzt. szlán	— — — — —	1500	"
4. Levéltár rendezésére	— — — — —	2800	"
5. Letét az e. m. lelk. könyvtár gyarapításra	— — — — —	3730	"
Összes mutatkozó teher: 171146 Lei			

III. Összehasonlítás:

1. Összes mutatkozó vagyon	— — — — —	345581	Lei
2. Összes mutatkozó teher	— — — — —	161146	"
3. Tiszta vagyon 1937 dec. 31-én	— — — — —	183435	Lei

IV. Melléklet.

A nagybányai református egyházmegye 1938. évi költségvetése.

a) Szükséglet.

I. Tiszteletdíjak :

1. Esperesnek	5000	Lei	
2. Jegyzőknek	1500	"	
3. Tanácsbíráknak	900	"	
4. Pénztárosnak	2000	"	
6. Könyvtárosnak	200	Lei	12350 Lei.

II. Fuvardíjak-készkiadások :

1. Tanügyi bizottság tagjainak	2400	Lei	
2. Egyház és iskola látogatóknak	1200	"	
3. Egyházkerületi képviselőknek	3600	"	
4. Egyházmegyei tanács költségei	1500	"	
5. Kiküldöttek utiszámlája	1500	Lei	10200 Lei

III.

1. Esperesi jel , meghívó és jkv. előállítás	7000	Lei	
2. Esperesi iroda írószer szükséglete	3000	"	
3. Postai portók, taxák	600	Lei	10600 Lei.

IV. Segélyezések :

1. Szatmári gimnáziumnak	40000	Lei	
2. Ösztöndíjakra	1000	"	
3. Régi tan. gyámegyleti tőke kamata segélyezésre	200	"	
4. Elemi iskolák segélyezésre alapok kamatai	2000	"	
5. Belmissziós költségek	800	Lei	44000 Lei.

V. Különfélék.

1. Esperesi káplán fizetése	6000	Lei	
Átvitel	6000	Lei	77150 Lei.

Áthozatal: 6000 Lei 77150 Lei.

2. Esperesi káplán utáni nyugdíjintézet		
járulék	500	"
3. Szatmári gimnázium segély hátraléka	150116	"
4. Régi lelkeszi gyámintézet alapnak		
vas-szekrény áraban	3000	"
5. Levéltár rendezésére	2800	"
6. Letét adományok a nagybocskói lem-		
plom javára	1500	"
6. Egyházm. lelk. könyvtár gyarapítására	3730	"
8. Kongrua kezelésért	2400 Lei	171046 Lei.
Összes szükséglet:		247196 Lei.

b) Fedezet.

1. 1937 évi pénzmaradvány	11109	Lei
2. Tőkék, alapok kamataiból	2631	"
3. Hátralékok 185,424 lei összegből	160113	"
4. Gyűlekezetek adója 39961 lélek után		
á; 1.70 banival	67933	"
5. Kongrua kezelés és nyomtatványból		
lelkészekről	3420	"
6. Káplántartási segély előleg visszatérít-		
tésből	1500	"
7. Vegyes bevételek	1000 Lei	247706 Lei.
Összes fedezet:		247706 Lei.

c) Összehasonlítás:

1. Szükséglet	—	—	—	247196 Lei
2. Fedezet	—	—	—	247706 "
3. Maradvány	—	—	—	510 Lei.

Megállapított és jóváhagyott az egyházmegye 8—1938. sz. határozatával.

V. Melléklet a 9. a) VI. jkvi számához.

A „Szatmárvármegyei Takarékpénztár R. T.-nál vezetett esperesi folyószámla“

Összesítő kimutatása 1938 december 31-én.

Sorszám	Kelet	T á r g y	Bevétel	Kiadás
1	1926 XII/31	Egyenleg 1936 december 31 én	52280	
		I. Lelkészek államsegélye :		
2	1937 I/1-XII/31-ig	A püspöki hivataltól 12-izben kifizetett ál- lamsegély az átutalási költség (572 L.) levonásával	486756	
3	I/1-XII/31-ig	Lelkészek részére kifizetve		422147
4	I/1-XII/31-ig	Külömböző címeken kifizetve, mint levo- nások		60426
		II. Iskolák segélye :		
1	I/1	Püspöki hivataltól a gimn. internátus részére ker. segély	14960	
2	VII/26	Püspöki hivataltól Kisbábony részére ker. segély	29958	
3	I/23-VII/27-ig	Internátus és Kisbábony részére kifizetett		44918
		III. Kölcsönök :		
1	I/1-XII/31-ig	Kifizetett és visszafizetett kölcsönök . . .	18747	66135
2		Kölcsönök kamataiból	2597	2507
		IV. Vegyesek :		
1		Széll György ny. esp. káplántartási segély Co—1937 sz. e. m. hat. alapján		11520
2		Esp. s. lelkész nyugdíj int. járulékára Széll György segélyéből		720
3		Szarka Károlytól visszatérített s. többlet . .	400	400
4		Áttelepítés a Szatm. Hangya Fogy. Szöv.-ből	21044	
5		Tőkésített kamatok a f. számlán 3 ^o / _o . . .	1225	
6		Tőke kamat adó és bélyegek		184
7		Egyenleg 1937 december 31-én		18950
			627967	627967

Sorszám	T á r g y	Bevétel	Kiadás
	A)		
	Folyószámlai vagyon 1937 dec. 31-én.		
1	Egyenleg a f. számlán 1937 decz. 31-én .	18950	
	Ezt terheli az 1937-ben kiutalt de decz.		marad.
	31-ig fel nem vett címletek	18950	—
2	Kint levő idéglenes kölcsönök		58253
3	Betétek: Szamoskrassói Hitelszövetkezetnél		
	329 sz.		4408
	Betétek: Avasujvárosi Hitelszövetkezetnél		
	55 sz.		5472
	Betétletek: Szatm. Vm. Tkp. R. T-nál 636 sz.		4732
	Folyószámlai összes vagyonérték 1937 dec		
	31-én		72865
	B)		
	Kamatjövedelem.		
1	Folyószámlán	1225	
2	Kölcsönök után	2597	
		3822	

Esperesi jelentés

a baia marei református egyházmegye 1937. évi
állapotáról.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az egyházlátogatást ebben az évben május hó 30 és június 15 között, az általam vezetett bizottságon kívül, 7 küldöttség végezte és pedig: Magoss Ferenc, Gy. Kovács József, Sárközi Lajos, Papp József, Kürthy Károly, Gacsályi Zsigmond tanácsbíró és Visky Ferenc lelkészi főjegyző urak vezetése mellett, kiknek szives közreműködésükért ez uton is hálás szívvel mondok köszönetet. A vizitációt, ahol csak annak valami akadálya fel nem merült, az egyházkerületi igazgatótanács 16—1938. sz. határozata értelmében, mindenütt istentisztelettel kezdtünk, melynek keretében igyekeztünk ráirányítani a hívek figyelmét a szórványban lakó hittestvérek lelki gondozásának szükségességére és a velük szemben tartozó köteleességekre. A küldöttségek vezetői által beterjesztett egyházlátogatási jegyzőkönyvek adatai alapján, egyházmegyénk gyülekezeteinek 1937 évi állapotáról az alábbiakban van szerencsém jelentésemet megtenni:

I. A gyülekezetek belélete.

1. Az Isten Igéje ünnep és vasárnap d. e. az összes anya- és 5 leányegyházban minden alkalommal prédikáltatott. Arduzat leányegyházban 4 alkalommal.

2. A Heidelbergi Káté magyaráztatott minden vasárnap d. u. 12 anyaegyházban, felváltva bibliamagyarázattal 22 anya- és 5 leányegyházban.

8. Bibliamagyarázat volt minden vasárnap d. u. 12 anyaegyházban. Felváltva bibliaolvasással 1 anyaegyházban: Nisipeni. Egyáltalán nem volt vasárnap d. u. istentisztelet: Bocicoiul-Maren és Arduzat leányegyházban.

4. Hétköznapi reggel mindennap volt istentisztelet 37 anya- és 1 leányegyházban. Négyszer 1 anyaegyházban: Micula, háromszor 7 anyaegyházban és 3 leányegyházban: Agriș, Campulung la Tisa, Darolt, Nisipeni, Odoreu, Bercu, Apateu, Berindan és

Paulești.. Egyszer 1 anyaegyházban: Tamașeni. Csak nagy héten volt: Dara anyaegyházban (az iskolában van az istentisztelet) és Viile de Apa leányegyházban, egyáltalában nem volt Bociciul-Mare anya- és Ardușat leányegyházban.

Hétköznap d. u. mindennap volt istentisztelet 3 anyaegyházban: Halmeu, Satu-Mare, Satu-Mare-Mintiu, négyszer Miculán, háromszor Crașul-Noun, hetenként egyszer 39 anya- és 3 leányegyházban. Csak nagy héten volt Boghison, Darø, Vetisen és Viile de Apa, Berindan leányegyházakban. — Egyáltalában nem volt: Bociociul-Maren, Ardușaton és Apateun.

5. Liturgia szerint bibliaolvasás van hétköznapokon, Ateát kivéve, minden anya- és leányegyházban.

6. Hétköznapokon bibliamagyarázat tartatott minden nap: lojibon. Főképpen az adventi, böjti időszakban és nagyhéten 25 anya- és egy leányegyházban. Nem tartatott 22 anya- és 5 leányegyházban: Adrian, Mediesul-Aurit, Atea, Botiz, Boghis, Darolt, Agriș, Baia Sprie, Campulung la Tisa, Culciul Mic, Pelisor, Remetea-Oasului, Bocicoiul Mare, Ovar, Potau, Nisipeni, Livada, Odoreu, Satu-Mare-Mintiu, Bercu, Seini, Tamaseni anya- és Viile de Apa, Berindan, Apateu, Ardușat és Romanesti leányegyházakban.

7. Templomlátogatók száma volt nagy ünnepeken az anyaegyházakban 15.158 (14.890) (Az előző évi adat). Leányegyházakban 585 (585) Összesen: 15.743 (15475). Vasárnap délelőtt az anyaegyházakban: 9698 (9720). Leányegyházakban: 360 (395). Összesen: 10.058 (10115).

Vasárnap d. u. az anyaegyházakban: 4124 (4690), leányegyházakban: 305 (280). Összesen: 4429 (4970).

Hétköznapokon az anyaegyházakban mint egy 500, leányegyházakban 40-en látogatták az istentiszteletet.

8. Gyermekek istentisztelet volt 16 anyaegyházban: 106 és két leányegyházban 5 alkalommal.

9. Az istentiszteleten az iskolás gyermekek 9 anyaegyházban a lelkész, 1-ben a s.-lelkész, a többi anya- és leányegyházban a tanító, vagy kántorok vezetésével vesznek részt.

10. Az urvacsora mind a 49 anyaegyházban és 4 leányegyházban mind a 6 alkalommal kiosztott, Ardușaton és Viile de Apán 4 alkalommal.

A szórványokban 40-szer.

11. Az anyaegyházakban 16.699 férfi és 18.464 nő; összesen 35.163-an éltek urvacsorával (31.690).

A leányegyházakban pedig 906 férfi és 972 nő, összesen: 1778 (Paulesti adatai hiányzanak) (1433). A fiókegyházakban és szórványokban 419 férfi és 468 nő, összesen 887 (454)-en éltek urvacsorával.

12. Az urvacsora a betegeknek 15 anya- és 2 leányegyházban csak urvacsoraosztáskor lett kiszolgáltatva, 23 anya- és 3 leányegyházban kívánatra élhettek azzal bármikor.

13. Házi istentisztelet a lelkész részvételével 3 anyaegyházban 5 esetben volt s ezek a családok is rendszeren látogatják a rendes istentiszteletet.

14. A lelkészek 45 anya- és 4 leányegyházban 1042 családot látogattak meg. Ezen a látogatáson 6 anya- és egy leányegyházban a gondnok és prebyterek is részt vettek 12-en.

15. Vasárnapi iskola 43 anya- és 5 leányegyházban működött. Nem volt Bocicoiul-Maren és Ardusatón, Doban, Satu-Maren, Odoreun és Viile Satu Maren az állami hatóság betiltotta.

16. Keresztyén Ifjúsági Egyesület, vagy Leányszövetség (Bibliakör) külön fiuknak és leányoknak is volt 10 anyaegyházban, csak leányoknak 3 anyaegyházban, fiuknak leányokkal együtt 4 anyaegyházban, 29 anyaegyházban részint a gyülekezet kicsinyisége, részint közöny, vagy hatósági eltiltás miatt nem volt ilyen egyesület.

17. Férfi-szövetség volt 22 anya- és 1 leányegyházban, de ezek közül is a legtöbb helyen hatósági betiltás miatt egész éven át több nem működhetett. A többi egyházakban a közöny, vagy a gyülekezet kicsinyisége miatt meg sem alakult.

18. Nőszövetség volt 42 anya- és 2 leányegyházban, ezek közül is a legtöbb hatósági betiltás miatt nem működhetett. Mediesul-Auriton, Atean, Cumpulung la Tisan, Bocicoiul-Maren, Tarna-Maren, Bercun, Vama, Viile Apan, Berindanon, Apateun és Ardusatón meg sem alakult,

19. Énekkar: férfikar 29 anya- és 4 leányegyházban 1159 taggal, 2 nőikar; 5 anyaegyházban 111 taggal és 3 vegyeskar: 5 anyaegyházban 231 taggal működik.

Énekkar fenntartásához 2 anyaegyház 2750 Leuval, 5 anyaegyház fűtéssel és világítással járul hozzá.

31 énekkarnak férfi tanító, vagy kántor, 3 nak nőtanító, 2-nek lelkész a vezetője,

Az énekkarok 8 anyaegyházban és 1 leányegyházban 37.958 Leit fordítottak az egyház javára s a legtöbb helyen közreműködtek az istentiszteleten.

Ahol nincsen énekkar, ott a legtöbb helyen a vezető hiánya az oka.

20. Szegényekről 24 anyaegyházban történt gondoskodás, 7 anyaegyházban a presbytérium, 15 anyaegyházban a nőszövetség és 2 anyaegyházban a szegényügyi bizottság által. Felnőtt szegényeket 15 anyaegyházban 41.429 Leivel segélyeztek, iskolás gyermekeket pedig 15 anyaegyházban 51.539 Leivel. A felnőtteknek és iskolás gyermekeknek adott összes segély 92.968 Lei. Ebben az összegben Sighet 33.694 Leivel, Baia-Mare 12.795 Leivel, Satu-Mare 21.855 Leivel, Satu-Mare Mintiu 12.137 Leivel szerepel.

Arva, szegény vagy aggmenházak egyházmegyékben nincsenek.

A más felekezeti szegény, vagy aggmenházban istápollak száma 34.

21. Az idősebbek ment cseléd lányokat nem jelentették sehonnan az illetékes lelkeszi hivatalnál.

22. Református iparostanulók száma: Mediesul-Auriton, Babestin, Sighelen, Tautii Magherauson, Baia-Maren, Satu-Maren, Ville-Satu-Maren, Seiniben összesen 283. Vallásórára szórvaénosan járnak. Lelkészek, s. lelkészek és tanítók oktatják őket.

23. Református egyházi népkönyvtár 13 anyaegyházban van 2393 kötetben s 433-at használtak. Lazurin az IKE-nek van 50 köteles könyvtára, 30-at használtak.

24. Iratterjesztés mind a 49 anya- és 5 leányegyházban van s mindenütt a lelkész vezeti, kivéve 2 leányegyházban, ahol a kántor tanító. Az iratterjesztésben eladatott 60 teljes Biblia, 631 Új-szövetség, 276 Énekeskönyv, 2926 drb Árvaházi Képes Naptár, 3532 drb. egyéb vallásos irat, 1990 példányban járt vallásos néplap.

25. Vallásos összejövetele volt 33 anya- és 6 leányegyházban 211 alkalommal, a többi egyházban hatósági eltiltás miatt maradt el.

26. Az anyaegyházak külső jótékonycélokra 114.077 Leit, a leányegyházak 302 Leit, összesen 117.097 Leit adakoztak. (90.737).

27. A gyülekezeti tagok önkéntes adományainak összege 48 anyaegyházban 1.219.935 Lei (603.664), 6 leányegyházban 50.200 Lei (41.334), összesen: 1.270.135 Lei, (644.998.)

Nagyobb összegű adományozók Adrianban Ifj. Szilágyi Dániel 2000 L., Amaci Nőszövetség 7363 L., Mediesul Auriton Boros Zoltán 1500-L, Dr. Jakó Endre 1000, Jakó Pál 1000 ifj. Helmeczy József 1000, Atean özv. Istvánffy Bertalanné 1000, Baia-

Sprien Kiss Dezső 1000, Hiripen nőszövetség 9500, Orosz Ernő 953, Ármos Zsigmond 1900, Babestin Nőszövetség 3194, Pelisoron közbirtokosság 10.000, Baia Maren Wiener Berger Béláné—Berekszászi Ilka 69 816, Ambudon Nőszövetség 6750, Nisipenin : özv. Ilonczai Károlyné 500, Satu Maren Kósa Bertalan 11.000, Tabajdy György 10 000, Lorántffy Egyesület 28.000, Satu Mare Mintiuban Énekhar 1500, Berindanon Bikfalvy Albert 8000, Énekhar 20.000, Ardasaton Gróf Dégenfeld Miska 13 400 L.

28. Uralkodó bűnök : Amacon fősvénység, Campulung la Tisan önzés, Iojibon pártoskodás, Darán veszekedés, verekedés, Viile-Satu Maren iszákosság.

Polgári bíróság által elítéltekről nincsen jelentés.

29. Vadházak száma 28 anyaegyházban 80, nagyobb egyházakból nincs jelentés.

30. Hitelveikkel ellenkező szokásokat 18 anyaegyházból jelentettek és pedig 6 anyaegyházban a róm. kath. Urnap megünneplésében, 10 anyaegyházban a sirok kivilágításában, 1 anyaegyházban Dónát-napja ünneplésében és egyes helyeken böjtölésben, babonaságban nyilvánul meg.

31. Sérelem gyanánt : Amac, Campulung la Tisza, Caraseu, Odoreu, Turulung a 14 százalékos iskolai segély megvonását, 13 anyaegyházban : Orasul-Nou, Baia Mare, Halmeu, Hirip, Culciul-Mic, Lazuri, Ambud, Doba, Satu Mare, Petin, Satu-Mare Mintiu, Campulung la Tisa, Turulung minden belmissziói összejevetel hatósági betiltását, Dara az évvégi vizsgáért a lelkes és tanító hadbíró elé hurcolását, Viile-Satu Mare a konfirmációi oktatás megakadályoztatását jelenti.

32. 36 anyaegyház és 3 leányegyház jelenti, hogy van egyházközségi bírósága. 16 helyen fordult elő fegyelmi eset, amelyek közül Amacon és Iojibon az egyházból való kirekesztéssel, Dabolcon urvacsorával való eltillást ítelt a fegyelmi bíróság.

33. 15 anyaegyház és 4 leányegyház jelenti, hogy területén szekták működnek (baptisták, szombatisták, adventisták, millenisták, bibliatanulók és Jehova tanúi) de számukat csak 11 egyház jelenti 159-ben : Orasul Nou, Campulung la Tisa, Martinesli, Culciul-Mic, Remete-Oasului, Sighet, Corod, Satu-Mare Mintiu Seini, Vama, Apateu.

34. A községek, városok összes lakóinak s bennük a különböző felekezeteknek lélekszámát a pontos adatok hiányában kimutatni nem lehet.

II. A gyülekezetek külélete.

35. Presbyterek száma az anyaegyházakban 599, a leányegyházakban 42, összesen: 641 (652).

Egyh. választók száma 49 a. e.-ban 5854, a 6 l. e.-ban 278, összesen 6132 (5923).

Egyh. adózók száma a 49 a. e.-ban 11.913, a 6 l. e.-ban 334, összesen: 12 247 (10.780).

36. A presbytérium minden anya- és leányegyházban minden negyedévben gyűlésezeit. A jegyzőkönyvek mindenütt törvényszerűen vezették.

37. Egyházközségi közgyűlés tartása alól az egyh. ker 225—1908 sz. határozatával egyházmegyénk minden egyháza fel lett mentve. Csak választó közgyűlés van, Babesti kivételével, hol egyházi közgyűlés is van.

38. Vagyoneleltár minden egyházban van, azonban nem állapítható meg, hogy mindenütt elkészültek-e már az új és átvezetettek-e az évi változások.

39. Az ingatlanok Babestin 1 drb. kaszálló és Turulungon 506 szőlő kivételével mindenütt az egyház nevében állanak.

40—41. Az agrárreformmal kapcsolatos adatok egyeznek az 1934 évi jelentéssel.

42. Esperesileg megerősített költségvetés nem volt az egyházlátogatás idején 5 anyaegyházban: Hripen, Jojibon, Miculan, Odoreuban és Veiszen és 1 leányegyházban: Berindanon. Felterjesztés alatt állott Remetea-Oaşului, Tăuții Măgheraușról, Bocicoiul-Mareról, Turulungról és Vamaról.

43. A kivetett egyházi adó összege: Pénzben 45 a. e.-ban: 1.409.243 Lei, 6 l. e.-ban: 44.109 Lei, összesen: 1.453 352 Lei.

Természetben: búzában 36 a. e.-ban: 143.183 kgr., 4 l. e.-ban: 6.000 kgr., összesen: 149.183 kgr., tengeriben: 16 a. e.-ban 27.862 kgr., 3 l. e.-ban: 5.200 kgr., összesen: 33.062 kgr. 1 a. e.-ban 600 kgr. zab, 3 a. e.-ben 76 szekér széna és 1 a. e.-ban 15 m³ fa. A kivetett egyh. adóról egyáltalán nem adott jelentést Bocicoiul-Mare,

A kivetés — ha befolyik — fedezi a szükségletet, Botiz, Baia—Sprie, Lazuri, Turulung kivételével.

44. A számadások jóváhagyása tekintetében a legtöbb egyház még mindig az 1936 évi számadások jóváhagyására utal, da-

cára, hogy az 1935 évben az egyházmegyei közgyűlésnek az esperesi jelentésre hozott határozatának 6. pontjában ezt félre nem érthető világossággal megállapította, hogy mindig az elmúlt számadásokról kell, jelentést tenni. Ebben a tekintetben a látogató küldötségek nem járnak el kellő határozottsággal és elnézik a nem helyes feleletet is.

A vizitáció sehonnan sem jelent értékhiányt.

45. A számadások eredménye a következő: 49 a. e. ban bevétel összesen: 7.826.090 Lei, kiadás összesen: 7.576.572 Lei, összes maradvány (1209 Lei tulkiadás figyelembevételével Atean 1066 Lei, Daran 142 Lei) 250.727 Lei. A 6 l. e. ban összes bevétel: 482.912 Lei, összes kiadás: 480.259 Lei, összes maradvány 1650 Lei. Terménybevétel 28 a. e. -ban: buza 134.987 kgr., kiadás 27 a. e. -ban: 116.440 kgr., maradvány: 22.947 kgr. buza. Rozs és zab bevétel 4 a. e. -ban 2.338 kgr. kiadás 4 a. e. -ban 2.804 kgr. tulkiadás 600 kgr. rozs Adrianban. S tulajdonképeni maradvány 134 kgr. Tengeri bevétel 15 a. e. ban 28, 122 kgr., kiadás 15 a. e. -ban 23.812 kgr. Maradvány 4.510 kgr. 3 l. e. -ban buza bevétel 5.400 kgr., kiadás 5.400 kgr., 2 l. e. ban tengeri bevétel: 2.631 kgr., kiadás: 2.31 kgr. Maradvány nincs.

46. Tőkepénze 44 a. e. nak van 5.673.627 Lei és 465.98 dollár, 4 l. e. nak van 67.184 Lei.

47. Takarékmagtár van 27 a. e. -ban 937.184 Lei és 3 l. e. nak van 58.500 Lei, összesen: 995.684 Lei értékben.

48. A tőkék, termények betéten, vagy kölcsönadva kötvényen, váltón kezeltetnek.

49. Adóssága 34 a. e. nak van 1.803.883 Lei és 2 l. e. nak 7.800 Lei, összesen: 1.811.683 Lei.

50. A templom 32 a. e. és 1 l. e. -ban jó, 16 a. és 4 l. e. -ban javítandó és rossz. Turulungon teljesen újjáépítendő. Nincsen Darán és Ardusaton.

A lelkészlakás 32 a. e. -ban jó. Javítandó 12 a. e. -ban, 5 a. e. -ban rossz.

Az iskola és tanítóilakás 7 a. e. -ban és 1 l. e. -ban javítandó, a többiben jó, megfelelő.

51. Újépítkezésre kiadott 12 a. e. 555.014 Leit, 1 l. e. 238.000 Leit.

52. Épületek fentartására 41 a. e. 163.999 Leit, 2 l. e. 1800 Leit fordított. E címen semmit sem adott ki Jojib, Micula, Oar, Potau, Dorolt, Odoreu, Turulung a. e. -zak és Romanesti l. e.

53. Az épületek kellő értékben vannak biztosítva. Az anya-egyházakban 35.460.686 Lei, a l. egyházakban 1.104.480 Lei, összesen 36.565.166 Lei értékben. Biztosítási díj az a. egyházakban 69.686 Lei, l. egyházakban 2.424 Lei, összesen 72.110 Lei. Nincs számszerű adat sem a biztosítás összegéről, sem a díjról Viile-Satu Mare-ről.

54. A belhivatalnokok teljesen ki vannak fizetve 20 a. e.-ban és 6 l. e. ban. 29 a. e.-ban hátralékban vannak

Hátralék: pénzben 179.935 Lei, terményben 23.450 kgr. buza és 3 612 kgr. tengeri, 178 m² fa. Nincs számszerű adat Miculából. A hátralék oka részben szegénység, egyes gyülekezetekben nem törődömség, közöny.

55. Egyh. megyei és kerületi járulékokkal 32 a. és 5 l. e. van hátralékban, de ezek közül 9 a. és 1 l. e. nem ad számszerű adatot. 23 a. és 4 l. e.-ban a hátralék összege 214.367 + 5621 = 219.978 Lei.

56. Pere 6 a. e.-nak van u. m.: Oraşul-nou, Boliz, Agriş, Câmpulung, Satu-Mare, Satu-Mare-Mintiu.

57. Temetője Bocicoiul-mare a. e. kivételével minden a. e.-nak van és gondozás alatt van.

58. Az egyh. kerülettől 12 a. e. 102.587 Lei, 1 l. e. 15.000 Lei, 1 fiókegyház 1 000 Lei segélyt kapott. A községektől vagy városoktól kapott segély összege 6 a. e.-ban 29 250 Lei és 22 m² fa a kimutatás szerint.

III. A gyülekezetek iskola ügyei.

59. Iskolát 34 a. és 6 l. e. tart fenn, 28 fi és 27 nő, összesen 55 tanulóval. Nem tart fenn iskolát 15 anyaegyház: Apa, Mediesul-aurit, Dorolt, Tăuţii Măgherauş, Bocicoiul-Mare, Tarna-Mare, Poţău, Dabolt, Doba, Corod, Viile-Satu-Mare, Satu-Mare-Mintiu, Vama és Vetiş.

60. Nyilvánossági joga 3 a. e.-ban van az iskolának. A többi egyházban nyilvánossági jog nélkül működnek az iskolák, mert a nyilvánossági jog iránt beadott kérelmükre semmi választ nem kaptak az iskolák.

61. Az elemi iskolákért 34 a. e.-ban 1.703.551 Lei, 6 l. e.-ban 170 923 Lei, összesen 1.873.474 Lei terhet viselnek az egyházak. Nincs számszerű adat Jojibról. Középiskolákért 2 anyaegyház 76.342 Leit, vallásitanításért 4 a. e. 53.200 Leit áldoz.

62. Az anyaegyházak elemi iskoláiban a tanulók összes száma 2.056, a leányegyházakban 202, összesen 2.258. Református középiskolákban 298.

63. A ref. tanulók száma a nem ref. elemi iskolákban az anyaegyházakban 2074, a leányegyházakban 10. Corodról nincs számszerű adat. A nem ref. középiskolákban a tanulók száma 4 anyaegyházban 249.

64. A tanítás eredménye 19 anyaegyházban 28 tanerőnél általában jeles, 16 egyházban 16 tanerőnél jó, 2 tanerőnél elégséges, Jojibon alig elégséges. A leányegyházakban 2 tanerőnél jeles, 2 tanerőnél jó, 1 tanerőnél elégséges, Apateuból nincs minősítés. Vallástanból az anya és leányegyházakban 22 tanerőnél jeles, 17 tanerőnél jó, 2 tanerőnél elégséges, Jojibon alig elégséges. A magyar nyelvből 30 tanerőnél jeles, 18 tanerőnél jó, 2 tanerőnél elégséges. Jojibon alig elégséges.

25 anyaegyházban a vallást a nem ref. iskolákba járóknak a lelkész tanítja. 6 jeles, 10 jó, 3 elégséges eredménnyel. Nincs jelentés Boghisról, Agriáról, Sighetről, Cul.iul-Mareról, Oarból, Nisipeniből, Caraseuról, Turulungról és Bercuról. 7 anyaegyházban a s.-lelkész 1 jeles 6 jó eredménnyel. Nincs minősítés Baia-Mareról, 3 anyaegyházban a tanító, illetve a tanítónő 1 jó, 1 elégséges, Jojibon alig elégséges eredménnyel, 1 anyaegyházban a kántor jó eredménnyel.

65. Az iskolák felszerelése törvényszerűnek van jelezve 28 a. e.-ban, hiányosnak Turulungon. Nincs a kérdésre felelet Boghisról, Agriáról, Baia-Sprieről, Sighetről, Daráról, Pelisorról, Romanesti-ről és Apateuról.

66. A tanítók 19 anya és 5 leányegyházban tesznek jelentést a növendékek családjainak meglátogatásáról 570 esetben.

67. Az egyházhatóság részéről iskolalátogatást 44 anyaegyházban 84 esetben, 6 leányegyház 10 esetben volt. Az állami hatóság részéről 27 anyaegyházban 48 esetben, 5 leányegyházban 8 esetben.

IV. Anyakönyvi adatok.

49 anyaegyházban megkereszteltetett törvényes fi 472, nő 443, összesen 915. 20 anyaegyházban megkereszteltetett törvénytelen fi 42, 15 anyaegyházban törvénytelen nő 37, összesen 79. Törvényes és törvénytelen fi 514, nő 480, összesen : 994.

6 leányegyházban törvényes fi 20, nő 10, törvénytelen fi 1, nő 2, összesen fi 21, nő 12, együtt 33.

Nem kereszteltetett meg az a. e.-ban 1 nő.

Születtek száma az állami anyakönyv szerint az anyaegyházakban 514 fi, 481 nő, összesen : 995. A leányegyházakban 21 fi, 12 nő, összesen : 33.

Anyá és leányegyházakban összesen törvényes 492 fi, 453 nő, összesen : 945. Törvénytelen 43 fi, 39 nő, összesen : 82

69. Eltemetett 49 a. e.-ban 367 fi, 348 nő, összesen : 715. Állami anyakönyv szerint meghalt 369 fi, 349 nő, összesen : 718. Tehát 2 fi és 1 nő halottnál megelőzték az egyházi temetést. A leányegyházakban eltemetett 11 fi, 8 nő, összesen : 19. Állami anyakönyv szerint meghalt 11 fi, 8 nő, összesen : 19.

70. Házasságot kötött a. e. ban 263, l. e.-ban 13 tiszta pár. Vegyes pár az a. e.-ban 115, l. e.-ban 1. Tiszta és vegyes pár az anyá és leányegyházakban együtt 392 pár. Házasságát egyházzilag nem kötötte meg 3 tiszta és 10 vegyes pár.

71. Konfirmált az anyá és leányegyházakban 296 fi és 302 nő, összesen : 598.

72. Áttért hozzánk 11 fi és 19 nő, összesen : 30.

73. Kitértőlünk 44 fi, 48 nő, összesen 92.

74. Elköltözöttekről 13 a. és 3 l. e. ad jelentést, amely szerint elköltözött 65 fi és 68 nő, összesen 133.

75. A beköltözöttekről 8 a. és 3 l. e. ad jelentést, amely szerint beköltözött 27 fi és 26 nő, összesen 53.

76. Lélekszám az anyáegyházakban 18 603 férfi és 19 476 nő, összesen 38 079 (38 563). A leányegyházakban 746 fi és 701 nő, összesen 1 447. Anyá és leányegyházakban összesen 39 526 (39 989).

77. A szórványokban és fiókegyházakban megkereszteltetett törvényes és törvénytelen 26 fi és 29 nő, összesen 55. Születtek száma az állami anyakönyv szerint 26 fi és 29 nő, összesen 55.

78. Meghalt az állami anyakönyv szerint és eltemetett egyházi szertartással 23 fi és 21 nő, összesen 44

79. Házasságot kötött egyházzilag is 1 tiszta pár és 1 vegyes pár.

80. Konfirmált 7 fi és 9 nő, összesen 16.

81. Áttérés nem volt.

82. Kitért 2 nő.

83. Elköltözés nem volt.

84. Beköltözés sem volt.

85. Lélekszám a szórványokban és fiókegyházakban 489 fi és 583 nő, (hiányos adat), összesen 1192, (van, ahol csak a lélekszám végösszege van.)

86. Lélekszám a leányegyházakban 746 fi és 701 nő, összesen 1447.

87. Lélekszám az anyaegyházakban 18.603 fi és 19.476 nő, összesen 38.079.

Összesen : 19.838 fi, 20.760 nő, összesen : 40.598.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

A felsorolt adatok alapján tisztelettel kérem a következő intézkedések megtételét : 1. Felelősség terhe mellett köteleztessenek el a lelkész és egyházlátogató urak, hogy jövőben több gondot fordítsanak az egyházlátogatási jegyzőkönyvek kitöltésére és egyetlenegy rovatot se hagyjanak kitöltetlenül, mert az esperesi jelentés csak úgy lehet hű tükre az egyházmegye állapotának, ha a látogatási jegyzőkönyvekből egyetlenegy adat sem hiányzik. 2. Az egységes liturgia biztosítása érdekében felhivandó az atyai egyház-község lelkipásztora, hogy az új liturgiai rendhez mindenben alkalmazkodjék. 3. Az állami ellemi iskolákba és az iparos tanonciskolákba járó tanulók vallásoktatására a lelkészek nagyobb gondot fordítsanak. 4. A belmissziós alakulatok és énekkarok, valamint a presbyteri gyűlések és a konfirmációi oktatás egyszersmindenkorra való engedélyezése ügyében tegyen előterjesztést a közgyűlés a Főtiszteletű és Méltóságos Püspök urhoz és kérje fel ez ügyben közbenjárásra. 5. A hátralékos behivatalnoki fizetések, valamint az egyházmegyei és kerületi járulékok behajtása érdekében a lelkészek és presbyteriumok tegyenek meg minden tőlük telhetőt és használjanak fel minden célra vezető eszközt. 6. Köteleztessenek el a gondnokok és presbyterek rendbirság alkalmazása mellett a kanonika vizitáció alkalmával való megjelenésre. 7. Miután az egyházkerületi közgyűlés 225—1908. sz. határozatával az egyházi közgyűlés tartása alól az egyházmegye összes egyház-községét felmentette, terjesztessék ki e határozat érvényességé Kis-

bábonyra is. 8. Köteleztessenek el a lelkészek és presbytériumok a költségvetéseknek és számadásoknak legkésőbb július 1-ig való beterjesztésére, hogy azok kellő időben megerősíthetők, illetve megvizsgálhatók legyenek.

Jelentésem szíves tudomásul vételét és javaslataim elfogadását kérve, vagyok

Szatmáron, 1938 aug. 23.

Kiváló tisztelettel:

Boros Jenő

esperes.

Melléklet az esperesi jelentéshez.

Kimutatás az egyházak 1937. évi lélekszámáról, kegyes adományairól, vagyonairól és számadásairól.

Sorszám	Egyház	Az egyház lélekszáma	Gyülekezeti lélekszám	Gyülekezeti terület km ² -ben	Tőke és pénzeszközök értéke	Takarék munkálatok értéke	Adósság	Kivezetett egyházi adó										A számadás eredménye										Jegyzet		
								Pénzben				Terményben				Pénzben				Terményben						Maradvány				
								Bevétel		Kiadás		Tulajdon		Maradvány		Bevétel		Kiadás		Maradvány		Bevétel		Kiadás		Maradvány				
								Le l	Buza kg	Ten- geri kg	Rozs kg	Le l	Buza kg	Ten- geri kg	Rozs kg	Le l	Buza kg	Ten- geri kg	Rozs kg	Le l	Buza kg	Ten- geri kg	Rozs kg	Le l	Buza kg	Ten- geri kg	Rozs kg			
I. Anyaegyházak:																														
1	Adrian	321	629	3338	23931	11500	18000	6280	3400	1100	120548	118698	1850	2900	300	900	2090	3404	900	900	2090	3404	900	900	2090	3404	900	900	Rozs tulkiadás 100 kg.	
2	Amesti	350	5650	12134	17477	50000	3974	53542	3752	165695	162473	3222	3404	57	51463	51463	3154	1104	400	1104	400	400	400	400	400	400	400	400	400	
3	Apa	243	1435	5935	152101	—	5275	7941	1104	400	106622	103468	51520	51463	3154	1104	400	1104	400	1104	400	400	400	400	400	400	400	400	400	
4	Mediesul aurit	302	1097	24621	24621	—	5275	7941	1104	400	106622	103468	51520	51463	3154	1104	400	1104	400	1104	400	400	400	400	400	400	400	400	400	
5	Alea	1600	954	11781	91409	143:6	41611	5700	7500	17:435	166397	1066	7038	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	7500	
6	Orasul nou	427	95	3500	21461	3584	12620	—	4600	5612	56979	2633	4114	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	4460	
7	Boliz	503	400	1553	4091	50000	—	24176	16042	4150	70477	68403	4021	4561	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	
8	Boghig	480	67	1890	6680	—	—	14450	5444	4150	70477	68403	4021	4561	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	2762	2074	
9	Dabol	777	2200	3200	40309	42000	16150	48000	7630	—	52921	52921	1039	3700	1041	1500	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	
10	Agriș	375	45	26463	20804	—	19560	11710	—	52921	52921	1039	3700	1041	1500	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	3700	
11	Baia sprie	912	7679	35150	1033282	—	104015	38683	3612	1512	149387	148348	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	
12	Halmeu	507	1540	18031	81932	80000	94871	66367	74359	—	61183	54807	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	
13	Hrip	1118	8180	14024	1033282	—	104015	38683	3612	1512	149387	148348	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	3283	2177	3273	18	
14	Cămpulung	355	1187	81932	80000	94871	66367	74359	—	61183	54807	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	
15	Ioib	332	1200	2400	17159	42198	—	15607	53813	—	46134	46134	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	
16	Marinești	387	131	6941	13287	—	15607	53813	—	46134	46134	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	1900	600	900	490	1900	
17	Băbești	507	1540	18031	81932	80000	94871	66367	74359	—	61183	54807	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	5762	1041	1500	6376	
18	Calciul mic	300	50	18328	10:33	29028	42302	—	9560	7914	38227	35852	2456	6592	1400	6257	2456	6592	1400	6257	2456	6592	1400	6257	2456	6592	1400	6257	2456	
19	Peligror	701	5014	73528	245084	—	199000	120562	—	466127	456968	9159	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	
20	Remetea Oșului	374	1700	8024	1227	22204	6561	18780	3000	1200	81823	81751	72	3600	1200	3000	72	3600	1200	3000	72	3600	1200	3000	72	3600	1200	3000	72	
21	Lăzuț	1335	23420	32400	458097	—	555597	113800	—	49000	69515	69515	478	—	—	—	478	—	—	—	478	—	—	—	478	—	—	—	478	
22	Sighet	800	2800	17068	—	4000	—	49000	—	—	69515	69515	478	—	—	—	478	—	—	—	478	—	—	—	478	—	—	—	478	
23	Micula	358	520	5493	104917	—	199000	120562	—	466127	456968	9159	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	
24	Tâștil de Măghereș	1478	10624	133875	245084	—	199000	120562	—	466127	456968	9159	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	543	3532	110	
25	Baia Mare	20	20	3155	145904	—	—	—	3500	600	89317	82276	36	3047	—	—	36	3047	—	—	36	3047	—	—	36	3047	—	—	36	
26	Bocicului Mare	423	100	73131	—	—	—	—	1910	845	22537	22525	12	2851	110	543	12	2851	110	543	12	2851	110	543	12	2851	110	543	12	
27	Calciul Mare	133	309	1810	25889	—	23350	73000	3000	1237	140273	140273	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	
28	Tarna Mare	818	180	1600	22222	48751	—	64000	4500	1500	115660	68681	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	10500	—	—	46985	
29	Amăd	1104	417	1745	94200	—	—	5000	4500	2200	69320	61840	7450	4200	2000	6000	7450	4200	2000	6000	7450	4200	2000	6000	7450	4200	2000	6000	7450	
30	Orș	395	77	1745	—	20000	26603	10417	2000	600	15817	15817	356	16388	5291	16388	356	16388	5291	16388	356	16388	5291	16388	356	16388	5291	16388	356	
31	Polău	321	250	2960	45739	12000	6000	8946	3943	1513	153853	147192	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	
32	Polău	653	3000	2112	240467	59934	15836	8699	4612	1513	153853	147192	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	16388	5291	16388	6661	
33	Nisipeni	406	150	1042	30309	—	11017	11930	1600	400	14530	14673	2425	4178	2100	2100	2425	4178	2100	2100	2425	4178	2100	2100	2425	4178	2100	2100	2425	
34	Livada	433	807	2373	7845	7338	8533	2560	2100	800	67280	64855	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	
35	Daba	328	2328	161	195892	27040	541	2560	2100	800	67280	64855	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	2100	400	400	7773	
36	Corod	912	2428	6499	25221	195892	—	34000	5000	—	153980	153939	41	4227	—	—	41	4227	—	—	41	4227	—	—	41	4227	—	—	41	
37	Satu Mare	5950	10000	599465	1611235	—	170138	223835	—	2326539	2316660	9679	—	—	—	—	9679	—	—	—	9679	—	—	—	9679	—	—	—	9679	
38	Ville-Satu Mare	1968	5000	38000	43735	—	75189	50761	—	108655	108605	50	3047	—	—	50	3047	—	—	50	3047	—	—	50	3047	—	—	50	3047	
39	Satu-Mare-Minju	5000	13655	75213	279480	—	10000	95330	—	548066	535199	12867	—	—	—	—	12867	—	—	—	12867	—	—	—	12867	—	—	—	12867	
40	Odoreu	300	1100	—	—	—	—	5652	2000	3200	51165	50771	394	10688	308	—	394	10688	308	—	394	10688	308	—	394	10688	308	—	394	
41	Berici	476	247	13242	63312	10000	18121	7575	6400	600	158362	147674	10688	308	—	—	10688	308	—	—	10688	308	—	—	10688	308	—	—	10688	
42	Satu Mare	798	7000	7937	96012	—	4771	3000	27000	—	96038	96000	308	—	—	—	308	—	—	—	308	—	—	—	308	—	—	—	308	
43	Tâmbășeni	477	100	30440	2334																									